

Treball de Recerca

COM AFECTA LA MOTIVACIÓ AL RENDIMENT ACADÈMIC?

Ester Solé Coma

Tutora: Elisabet Aymerich
1r de Batxillerat
Institut Taradell

Taradell, maig 2013

*“La nostra recompensa es troba en l'esforç
no en el resultat. Un esforç total
és una victòria completa”*

Mahatma Gandhi (1948)

Agraïments

Aquest treball no hagués estat possible sense la col·laboració de diferents persones, entre elles:

Elisabet Aymerich, professora de l'INS Taradell i tutora del treball de recerca, per la seva dedicació, paciència i ajuda constant al seguiment del treball de recerca.

Carme Padrós, professora de l'INS Taradell, per facilitar-me el repartiment d'enquestes a 2n d'ESO i l'assessorament.

Josep Saperas, professor de l'INS Taradell, per facilitar-me el repartiment d'enquestes a 2n d'Eso i per l'informació obtinguda en l'entrevista.

Carme Terricabres, professora de l'INS Taradell, per l'informació obtinguda a l'entrevista.

Montse Serra, ex-professora jubilada de l'Institut Jaume Callís, per l'informació obtinguda a l'entrevista.

Mireia Costa, psicopedagoga de l'INS Taradell, per l'ajuda en vers l'enquesta, la facilitació d'informació i les revisions del treball.

Herminia València, psicòloga del centre psicològic de Vic, per donar-me les pautes del treball de recerca i facilitar-me el material de consulta.

Alumnes de 2n d'ESO, de l'INS Taradell, per la seva participació i col·laboració en les enquestes pel treball de recerca.

Índex

	pàgines
0. Introducció.....	6
1. El rendiment acadèmic.....	8
1.1. Concepte.....	8
1.2 Baix rendiment acadèmic.....	9
2. Factors interns que afecten al rendiment acadèmic.....	11
2.1 Genètics.....	11
2.1.1 Q.I.....	11
2.1.2 TDAH o altres trastorns genètic i neurològics.....	12
2.1.3 Característiques de la personalitat.....	14
2.2 Factors psicològics.....	15
2.2.1 Trastorns que afecten.....	15
2.2.2 Motivació.....	18
2.2.2.1 Què és la motivació?.....	18
2.2.2.2 Diferents estils de motivació i les seves característiques.....	18
2.2.2.3 Quatre categories amples de motivació.	20
2.2.2.4 Teories sobre la motivació.....	20
2.2.3 Atenció o concentració.....	21
2.2.3.1 Tipus d'atenció.....	22
2.3 Capacitat d'autocontrol i relaxació.....	22
3. Factors externs que afecten al rendiment acadèmic.....	24
3.1 Nucli familiar.....	24
3.2 Tipus d'educació i valor a l'estudi.....	24
3.2.1 Un ambient estructurat o desestructurat.....	25
3.2.1.1 Pares excessivament severos.....	25
3.2.1.2 Abandonament i sobreprotecció.....	26
3.2.2 Font de motivació i seguretat.....	27
3.3 Professorat.....	27

3.4 Amics.....	28
3.4.1 Entorns favorables a l'estudi.....	28
3.4.2 Entorns desfavorables a l'estudi.....	29
3.5 Economia familiar.....	30
3.5.1 Activitats extraescolars.....	30
3.5.1.1. Música. Fent referència a un article.....	31
3.5.2 Activitats esportives o de tipus acadèmic.....	32
3.6 Nivell cultural.....	33
3.6.1 Viajar i visitar espais culturals	33
3.6.3 Lectura.....	34
3.7 Alimentació.....	34
4. Estudi sobre la motivació, basada en els factors externs.....	36
5. Resultats.....	38
6. Conclusions.....	51
7. Referències bibliogràfiques.....	55
8. Annexos.....	59
8.1 Carme Terricabres.....	59
8.2 Josep Saperas.....	62
8.3 Montserrat Serra.....	65
8.4 Model d'enquesta.....	68

0. Introducció

El tema a tractar pel treball de recerca, no em va ser molt difícil de triar, ja que tenia un conjunt d'idees que m'interessaven, com ara; l'estudi, l'esport, l'alimentació, la motivació, etc. Vaig pensar que el treball hauria de tractar un tema que em motivés, aprenguéssim, m'interessés i pugues treure unes bones conclusions, així que lligant-ho amb el que em voldria dedicar en un futur, tot plegat, havia d'estar relacionat amb la psicologia. Ara bé, tenint un esbós d'idees més la psicologia, només em faltava comentar-ho amb les persones més properes entre elles: la família i algun professor, vaig unir tots els conceptes amb un de sol, el rendiment acadèmic.

El més difícil va ser la delimitació, ja que rendiment acadèmic sol, era un tema molt ampli. Comentant-lo amb especialistes em van aconsellar, esmentar els factors que influenciaven més al rendiment acadèmic, és a dir, els factors interns i externs, però finalment em centraria més en aquests últims, ja que eren els més propers i "fàcils" d'estudiar. Tant dels factors interns com externs, només tractaria els més destacats i de més repercussió al rendiment escolar.

El següent pas, era pensar l'hipòtesi que donaria lloc a tot el treball de "Com afecta la motivació al rendiment acadèmic?". I anar pensant, buscant, documentant i parlant, vaig arribar a l'hipòtesi que dóna lloc a l'objectiu del meu treball. Partint de l'afirmació, que en relació amb el rendiment acadèmic si veuen influenciats els factors externs amb persones amb el Q.I normal. A partir d'aquesta atestació, les qüestions proposades eren les següents: " Quins són els factors que repercuteixen més en el rendiment? Quins factors es veuen més implicats i de quina manera? La motivació és clau per un bon rendiment acadèmic?"

La metodologia que vaig utilitzar, va ser, el mètode científic, de la següent

manera: Primer realitzar tot el que té relació amb tota la part escrita, preguntant a professionals en l'àmbit de l'educació i la psicologia, que m'assessoressin per cada punt a tractar dins els factors tan interns com externs. Un cop, tenia tot el marc teòric fet, tocava l'etapa pràctica i més de camp, realitzar una enquesta a l'alumnat de 2n d'ESO de l'INS Taradell, preguntant cada punt dels factors externs esmentats a la part escrita. A continuació, es va fer una lectura dels resultats, i van ser traduïts amb diferents gràfics. Finalment, es van fer les conclusions totes lligades amb els factors externs.

El treball s'ha realitzat d'una manera constant i fidel a l'objectiu de partida. S'ha pogut portar a terme sense cap dificultat a destacar. Tenint en compte que ha estat viable dins les condicions que tenia al meu abast i amb unes limitacions ben marcades des de l'inici, tenint en compte la gran extensió que podia tenir el treball de recerca.

Les fonts d'informació emprades per ser el màxim d'objectiva i rigorosa, en cada apartat del treball, ha estat gràcies a la gran quantitat de llibres tots ells relacionats amb el món de l'educació i la psicologia. Entre d'altres fonts utilitzades per la recerca, hi ha pàgines web i entrevistes a docents per fer una bona argumentació dels apartats. Cada un dels punts del treball ha estat revisat, per especialistes relacionats en l'àmbit psicològic perquè tot la producció fos d'una precisió i congruència excel·lent.

1. El rendiment acadèmic

1. 1 Concepte

El rendiment acadèmic fa referència a l'avaluació del coneixement adquirit a l'àmbit escolar, terciari o universitari. Un estudiant amb un bon rendiment acadèmic és aquell que obté qualificacions positives en els exàmens que ha de realitzar el llarg del curs.

En altres paraules, el rendiment acadèmic és una manera de mesurar les capacitats d'un alumne, que expressa el que ha après al llarg del procés formatiu. També suposa la capacitat de l'alumne per respondre els estímuls educatius. En aquest sentit, el rendiment acadèmic està vinculat amb l'aptitud.

Existeixen diferents factors, tant interns com externs que incideixen al rendiment acadèmic. Des de la dificultat pròpia d'algunes assignatures, fins a la gran quantitat d'exàmens que coincideixen en una mateixa data, passant per l'amplia extensió de certs programes educatius, són molts els motius que poden portar a un alumne a mostrar un baix rendiment acadèmic.

Altres factors que estan directament relacionats, són factors psicològics, com la poca motivació, la manca de concentració, el desinterès o les distraccions a classe, que dificulten la comprensió dels coneixements de la docència i acaba afectant al rendiment acadèmic a l'hora de les avaluacions.

Per altre banda, el rendiment acadèmic pot estar associat a la subjectivitat del docent quan corregeix. Certes matèries, en especial aquelles que pertanyen a les ciències socials, poden generar diferents interpretacions o explicacions, que el professor ha de saber analitzar en la correcció per determinar si l'estudiant ha comprès o no els conceptes.

En tots els casos, els especialistes recomanen, adoptar hàbits d'estudis saludables per millorar el rendiment escolar, per exemple; no estudiar moltes hores seguides a la nit abans d'un examen, sinó repartir el temps dedicat al estudi.

1.2 Baix rendiment acadèmic

El baix rendiment acadèmic no és sinònim de poca capacitat. S'ha comprovat moltes vegades que la ment humana és molt complexa i que les nostres reaccions i conductes no han de ser analitzades superficialment. És de públic coneixement públic que Albert Einstein tenia un baix rendiment acadèmic i que es va arribar a dubtar de la seva capacitat intel·lectual. Però casos com el seu, n'hi ha constantment en totes les parts del món, si més no per la incomprensió per part dels docents d'una conducta acadèmica reprobable.

Shigeru Miyamoto, considerat per molts el pare dels videojocs, va arribar a preocupar la seva per falta de motivació als estudis: mentre que es diu que quan feia la carrera universitària, passava molt temps tocant música i dibuixant, entre altres passatemps artístics, i que això repercutia a que no aconseguiria preparar-se adequadament pels exàmens. Avui en dia, aquest geni de l'entreteniment digital està pensant en la seva jubilació, després d'haver ofert al món un llegat incomparable, que en més d'una ocasió ha estat la base de disseny del jocs.

Podria dir-se que Einstein i Miyamoto no eren suficientment intel·ligents com per cursar els seus estudis? Donat que aquesta possibilitat és absurda, la resposta es troba en un altre component de l'equació. Els dos casos, es tractava de persones que tenien un potencial creatiu fora del comú i que es trobava actiu, com un volcà apunt d'entrar en erupció. Un individu que sent

l'impuls de crear, i de trobar el seu propi camí davant l'insatisfacció que li provoca l'entorn, és molt propens de rebel·lar-se davant les imposicions del sistema educatiu tancat, que obliga a memoritzar dates i noms en lloc d'ajudar encausar la seva capacitat inventiva.

D'altre banda, són molts països que denuncien l'ús cada vegades més pobre de l'idioma per part dels joves, la falta de vocació, i la sensació generalitzada d'infelicitat un cop arribat a la vida adulta. Els sistemes educatius estan configurats de manera que la mateixa persona que aprova satisfactòriament la llengua acaba fent terribles faltes d'ortografia, i que qui aconsegueix superar totes les matèries relacionades amb els números sigui incapaç de realitzar una simple divisió sense l'ajuda d'una calculadora.

En poques paraules, basar-se en el rendiment acadèmic per avaluar les capacitats intel·lectuals d'una persona és absolutament incorrecte. Si l'educació s'adaptés a les necessitats de cada individu, si no és forçat el coneixement s'incentivaria a aprendre i investigar, i seria molt probable que ningú preferís l'oci a l'estudi.

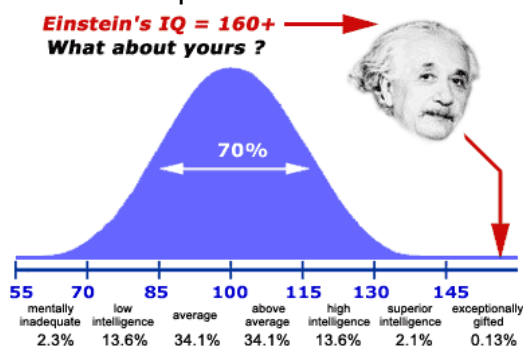
2. Factors interns que afecten al rendiment acadèmic

2.1 Genètics

2.1.1 Q.I

El quocient intel·lectual, (en anglès IQ) és un valor que resulta de la realització d'un test estandarditzat per a mesurar les habilitats cognitives i la capacitat intel·lectual d'una persona (la intel·ligència) en relació al seu grup d'edat. S'expressa de forma que el QI mitjà d'un grup d'edat sigui 100 (una persona de QI = 110 està per sobre de la mitjana del seu grup d'edat; una persona de QI = 90 està per sota de la mitjana del seu grup d'edat). El més normal és que la desviació estàndard (σ) dels resultats sigui de 15 o 16, i els tests es dissenyen de forma que la distribució dels resultats sigui una distribució gaussiana, és a dir, que segueixi la corba normal.

Les puntuacions en un test donat i en una població determinada han evolucionat a l'alça al llarg de la història dels tests de QI (el conegut efecte Flynn), de manera que aquests tests requereixen una adequació contínua si es desitja que els anteriors estàndards es mantinguin. Els superdotats són aquelles persones que es troben per sobre del 98% de la població.

Il·lustració 1: Mostra de test IQ i valoracions (Font: Alessio Damato i Mikhail Ryzanov, 2012)

2.1.2 TDAH o altres trastorns genètics i neurològics

Uns 57.000 alumnes catalans pateixen trastorns genètics i neurològics que dificulten l'aprenentatge. Això vol dir que a cada aula d'educació primària i secundària hi ha almenys dos alumnes amb aquest tipus de trastorn. Es podria tractar bàsicament de trastorn de dèficit de tensió i hiperactivitat (TDAH) i la dislèxia.

El trastorn per dèficit d'atenció i hiperactivitat (TDAH) és una síndrome conductual. Les persones que ho pateixen solen presentar les següents característiques a nivell conductual, emocional i escolar:

- A nivell conductual:

Hiperactivitat: Entesa com un moviment corporal constant. És el trastorn més aparent de les persones amb TDAH i sol manifestar-se en el nen des de molt petit. Els nens hiperactius solen córrer d'un costat per a un altre, es puguen als mobles, els costa molt quedar-se quiet en un lloc o romandre asseguts, es mouen mentre dormen i parlen molt però són incapaços de mantenir l'atenció durant el discurs oral. En ocasions poden resultar agressius.

Dèficit d'atenció i control: És una altra característica fonamental de la síndrome. Aquestes persones es solen distreure amb facilitat, tenen dificultats per a concentrar-se en el treball escolar, en un joc o en una tasca que exigeixi atenció i no solen acabar les coses que comencen.

Impulsivitat: El nen hiperactiu actua sense pensar les conseqüències dels seus actes, canvia amb excessiva freqüència d'una activitat a una altra, té dificultats per a organitzar-se, necessita constant supervisió, cal cridar-li

l'atenció a casa i a classe amb freqüència i li costa guardar el torn en els jocs o en les situacions grupals.

- A nivell emocional:

Irritabilitat: El nen hiperactiu té escassa tolerància a la frustració i s'irrita fàcilment quan la seva conducta ha generat una situació de tensió o confusió. Autoestima deficient i dificultats per a relacionar-se amb els companys.

- A nivell escolar:

Dificultats en l'aprenentatge: Són lògica conseqüència de les característiques anteriorment esmentades. Aquestes dificultats són molt notòries en els continguts matemàtics, en la lectura, en l'escriptura i en les activitats de memorització, coordinació visual i motora i orientació espacial.

Aquest trastorn del comportament es calcula que afecta d'un 3% a un 5% dels nens en edat escolar i suposa gairebé un 30% de les consultes en psiquiatria.

La dislèxia és el trastorn per excel·lència del llenguatge escrit. Les persones que pateixen dislèxia es caracteritzen per tenir una lectura i escriptura pobres. La lectura de les paraules no és global, sinó síl·laba a síl·laba o fins i tot so a so. Poden ometre, substituir i invertir lletres a l'hora de llegir. No veuen la paraula globalment a primer cop d'ull, l'han de desxifrar. A l'hora d'escriure poden presentar disgrafia (dificultat en la cal·ligrafia) i cometen faltes d'ortografia arbitrària (regles ortogràfiques) i d'ortografia natural (es poden equivocar ja en fer el pas de fonema a grafema substituint-lo o ometent-lo).

Les persones que ho pateixen solen presentar les següents característiques:

- No tenen bona ortografia a l'hora d'escriure.
- Tenen més facilitat realitzant exàmens orals que escrits.
- Normalment té una baixa autoestima, ja que es frustra fàcilment i no li agrada anar a l'escola, fer exàmens ni llegir.
- Té talent en l'art, música, teatre, esports...
- Dificultat en posar atenció.
- També tenen problemes per veure i escoltar. Perfeccionista i molt sensible.
- Té canvis radicals en el seu humor.
- Molta curiositat i creativitat.
- Facilitat a tenir més infeccions d'oïda.
- La seva son pot ser molt profunda o bé tenen molta facilitat per despertar-se.

2.1.3 Característiques de la personalitat

La personalitat es podria definir com la forma característica i habitual en què cada persona pensa, sent i es comporta. Pel que fa a la personalitat, els docents i els pares a l'infància i l'adolescència hauran d'ajudar a la pròpia personalitat de cada jove (més autònoms, segurs...) la personalitat per tant sempre s'ha de conèixer, i sobretot fer que cada jove es senti important.

Segons la teoria fenomenològica, la conducta de cada individu està determinada per la percepció del món que tingui l'individu. Cada persona és única, i per tant la seva perspectiva de la personalitat també ho és, i això es reflecteix en la seva conducta. Cal entendre, però, aquesta perspectiva com

quelcom pot ser, flexible i canviant.

Les principals teories fenomenològiques (Teoria del constructe personal de Kelly, Teoria de l'autorealització de Rogers i la Teoria de Maslow) comparteixen els següents punts:

- Consideren els sers humans com a persones actives, pensants i responsables dels seus actes, capaces d'elaborar plans i escollir opcions de comportament.
- Suposen que la persona neix amb un potencial a desenvolupar, que són bones i que busquen metes positives.
- Tota activitat humana és normal, racional i comprensible quan es considera des de el punt de vista de la persona

2.2 Factors psicològics

2.2.1 Trastorns que afecten

Els trastorns psicològics són les alteracions lleus de l'estat mental, que afecten el desenvolupament normal de l'individu en la societat. Es manifesten com anomalies en el raonament o en el comportament, es dificulta el reconeixement de la realitat i l'adaptació a condicions de vida.

Trastorns del son: Cal assenyalar la importància de les pertorbacions precoces del son com a indicadors de possibles pertorbacions en l'inici de l'organització de la personalitat. Així mateix al llarg de l'infantesa els trastorns del son són indicadors d'ansietat i angoixa o altres alteracions psicològiques i psicoafectives. Parlem de: dificultats per a conciliar el son (oposició a anar a dormir, rituals,..), angoixes nocturnes (terrors nocturns, somni d'angoixa,

despertar ansiós), malsons, somnambulisme, insomni, hipersòmia, etc.

Trastorns de l'alimentació: Entorn l'alimentació s'estructura l'eix d'interacció més precoç entre mare i fill, constituint la base dels posteriors estadis del desenvolupament psicològic. Intervenien factors relacionats amb l'infant, factors relacionats amb la relació maternal i factors referits a la dimensió sociocultural de l'alimentació. Es tracta de la dificultat persistent per menjar adequadament i la incapacitat per augmentar de pes o amb pèrdua de pes, entre altres.

Trastorns de les conductes agressives: La clínica aborda l'agressivitat en els seus excessos, desviacions o inhibició. El problema de l'agressivitat va lligat al del pas a l'acció, a la impulsivitat i a l'ansietat i, per tant, a la dificultat de regular-la i expressar-la en la mesura i situació adequada i necessària. Es tracta de: inhibició de l'agressivitat, conductes perilloses, conductes violentes, automutilacions o autoagressions, etc.

Trastorns de l'aprenentatge: La psicologia contempla els trastorns relacionats amb el procés d'aprenentatge de l'infant i la seva adequada evolució. Són els trastorns de la lectura, del càlcul i de l'expressió escrita. Les dificultats en el procés d'aprenentatge són també indicadors d'altres trastorns psicològics i de l'estabilitat emocional de l'infant.

Trastorns de les conductes motores i de la coordinació motriu: La motricitat, tan important en els primers anys de vida, incideix en l'evolució de l'infant en el descobriment del seu entorn i en el despertar de les seves capacitats intel·lectuals i afectives. La integració de l'esquema corporal i la seva relació amb el medi, amb la dimensió afectiva que això implica, són fonamentals pel desenvolupament psicològic. Són trastorns de lateralització, debilitat motriu, inestabilitat psicomotriu, tics, etc.

Trastorns d'ansietat: Sovint l'ansietat és l'indicador psicològic d'algun conflicte intern. Son: trastorn d'ansietat per separació (preocupació excessiva o persistent per la possible separació o pèrdua de les principals figures vinculades) altres trastorns d'ansietat (ansietat generalitzada o excessiva, fòbies, crisis d'angoixa o atacs de pànic) i trastorn obsessiu-compulsiu.

Trastorns afectius (de l'estat d'ànim): D'una banda la depressió, que s'expressa amb culpabilitat, fatiga, pèrdua d'interessos, dificultats de concentració, trastorns del son i de la gana,. com a indicadors psicològics. D'altra banda el trastorn bipolar, que es presenta amb símptomes mixtos de depressió i mania (eufòria, irritabilitat, inclús violència).

Trastorns generalitzats del desenvolupament: Son trastorns on hi ha una alteració qualitativa de la interacció social. Ens referim a l'autisme, on apareixen trastorns de la relació social, del llenguatge i la comunicació, sensorials, del moviment, i sovint algun grau de retard mental . I altres trastorns psicològics que afecten greument el desenvolupament infantil ja que incideixen en les relacions socials i l'adquisició d'habilitats (verbals, motrius,.).

La desatenció, el maltractament i l'abús: No sempre és fàcil estar atent a les necessitats psicològiques de l'infant i l'adolescent. La desatenció i negligència, així com l'abús i la violència intrafamiliar son formes de maltractament en les quals cada vegada hi ha més sensibilitat per part de la societat a pesar de l'alarmant freqüència en que encara ocorren. Les conseqüències del mal tracte incideixen en els processos del desenvolupament al ser afectat, de vinculació, adaptatius, de socialització i en l'aprenentatge. Per tant, com en tot procés traumàtic poden haver-hi conseqüències en l'àrea afectiva, cognitiva, conductual i relacional.

2.2.2 Motivació

La motivació tant la podem trobar en factors interns com factors externs. Es valora d'una forma subjectiva, observant l'alumne davant diferents tasques escolars.

2.2.2.1 Què és la motivació?

La motivació és la causa que explica una determinada conducta, sobretot el motiu pel qual una persona es comporta d'una manera o l'interès que la porta a intentar aconseguir algun objectiu. La motivació neix de les experiències anteriors, de la creença o expectativa sobre un fet futur i de les emocions associades a una tasca. Com que és un procés intern, no és directament observable, sinó que s'ha de jutjar per les accions o expressions del subjecte. Algunes de les motivacions més profundes es relacionen amb l'inconscient.

La motivació és una de les àrees d'estudi de la psicologia. Les seves aplicacions se centren en les esferes productives de la vida, l'educació i el treball, on l'individu ha de rendir i ha d'estar motivat per fer-ho. L'interès millora l'atenció, augmenta l'esforç i la productivitat, esmena errors més ràpidament i permet dedicar més temps a una tasca sense fatiga.

2.2.2.2 Diferents estils de motivació i les seves característiques

Durant molt de temps s'ha considerat que el reforç i les recompenses eren eines motivadores importants. Quan l'interès inicial per una tasca és baix, les recompenses poden incrementar la possibilitat d'una implicació acadèmica i de

la realització de tasques. No obstant això, hi ha una paradoxa al voltant de la natura i el potencial de les recompenses quan la tasca és intrínsecament interessant. Les recompenses extrínseques tenen el potencial de socavar l'actuació, especialment en tasques que probablement les persones farien de totes formes, sense cap recompensa perquè hi estan intrínsecament interessades. Hi ha el perill que quan les persones que estan intrínsecament molt motivades es troben amb un sistema de gran resposta amb recompenses extrínseques, llavors perdin part de la motivació i la substitueixin amb reforç procedent de la recompensa. Llavors és molt difícil tornar a un comportament motivat intrínsecament.

A la següent taula, Louise Stoll, Dean Fink i Lorna Earl (2004) ens mostren dos enfocaments diferents de la motivació: un enfocament orientat als resultats, i l'altre a l'aprenentatge;

ORIENTACIÓ ALS RESULTATS	ORIENTACIÓ A L'APRENTATGE
Creença que l'habilitat porta a l'èxit.	Creença que l'esforç porta a l'èxit.
Preocupació per ser considerat capaç i per obtenir resultats.	Creença en la pròpia capacitat per millorar i aprendre.
Satisfacció per fer quelcom millor que els demés, o per tenir èxit amb poc esforç.	Preferència per les tasques desafiant.
Èmfasi en la competència interpersonal i l'avaluació pública.	Satisfacció derivada de l'èxit personal en tasques difícils.
Impotència: avaluació negativa del jo quan la tasca és difícil.	Aplica la resolució de problemes i l'autoinstrucció en la realització de tasques.

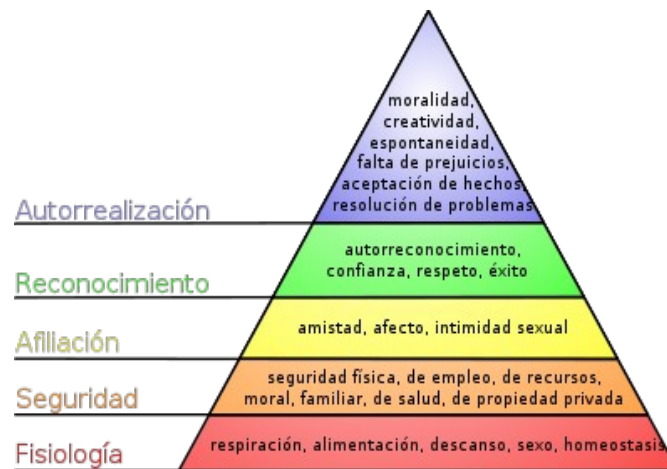
2.2.2.3 Quatre categories amples de motivació

Biggs i Moore (1993) defineixen les següents categories de motivació:

- **Extrínseca:** bàsica per a l'aprenentatge superficial; la tasca es realitza com a conseqüència del reforç positiu o negatiu rebut.
- **Social:** està relacionada amb la influència de la persona que va crear el motiu (pare, company o docent) i la natura del procés.
- **Finalitat:** aprendre amb l'objectiu de passar un examen o aconseguir un treball; es tracta d'una motivació superficial, exemplificada en accions com aprendre quelcom de memòria que, de totes formes, poden produir èxit acadèmic.
- **Intrínseca:** aprenentatge profund per si mateix, amb compromís personal.

2.2.2.4 Teories sobre la motivació

La motivació sorgeix per satisfer necessitats (si una persona té ganes de ser estimada, farà el possible per guanyar afecte dels altres i per tant estarà motivada per aconseguir-ho, per exemple). Abraham Maslow dividia les necessitats en una piràmide per explicar com en canviar les metes canvia la motivació. Una persona no està motivada per aconseguir allò que ja té o que dóna per suposat.

Il·lustració 2: Piràmide de Maslow o jerarquia de les necessitats humanes (Font: Jaume Guinot, 2013)

David McClelland precisa que les metes més altes corresponen a necessitats psicològiques i són les més motivadores. Es redueixen a la necessitat d'èxit, de poder i de pertinença. La majoria d'emocions que experimenta el subjecte estan relacionades amb aquestes tres àrees bàsiques.

Ford, per la seva banda, les agrupa en sis àrees: afectives (aconseguir el benestar, cercar la felicitat, entretenir-se, estar tranquil...), cognitives (comprendre l'entorn, curiositat...), d'organització subjectiva (necessitat de coherència interna, afany de transcendència...), autoassertives (sentir-se únic, exercir la llibertat, obtenir aprovació...), integradores (responsabilitat social, sentir-se part d'un grup....) i de tasca (dominar un exercici complicat, guanyar quelcom material...) Afirmar que cada persona estableix una jerarquia entre els tipus de metes i necessitats i que es motiva per unes més que per les altres.

2.2.3 Atenció o concentració

L'atenció o concentració és la selecció de determinats estímuls de l'exterior en el moment de la percepció, destinant més recursos cognitius a la seva

elaboració. Inclou una sèrie de fenòmens que es donen de forma simultània al cervell. Si l'atenció augmenta de forma intensiva la concentració sobre l'estímul s'anomena alerta i sorgeix de forma instintiva davant possibles perills.

L'atenció dona un significat a allò percebut i ordena la informació provinent dels sentits de forma jeràrquica de manera que la ment la pugui elaborar. És relacionada amb la memòria, ja que aquesta aporta el context per fer significatiu allò percebut i alhora cal atenció per poder retenir una dada. Per aquest motiu el seu estudi és clau per a la pedagogia i la psicologia

2.2.3.1 Tipus d'atenció

Els tipus d'atenció han sorgit de l'àmbit clínic, ja que enumeren les activitats que pot fer un individu en sortir d'un coma:

Atenció focalitzada: es pot respondre discretament a l'estímul físic extern (ex: girar el cap en sentir un soroll)

Atenció sostinguda: es pot mantenir la concentració en una activitat perllongada (ex: escoltar una classe)

Atenció selectiva: es pot seleccionar un element de la resta i ignorar les distraccions (ex: memoritzar)

Atenció alternant: es pot canviar la focalització segons els requeriments d'una tasca (ex: endreçar una habitació)

Atenció dividida: es pot respondre de manera adequada a diverses tasques simultànies (ex: atendre diversos alumnes per part del professor).

2.3 Capacitat d'autocontrol i relaxació

El pitjor enemic de l'estudi és l'angoixa i l'estrès. Per concentrar-te, estar atent i memoritzar cal estar relaxat. Portar a terme tècniques de relaxació aporta beneficis, com ara:

1. Reconèixer les pròpies característiques antropomòrfiques com a seu de la pròpia vida i recuperar la globalitat corporal per aprendre a viure en el cos i no en el cap.
2. Millorar l'atenció.
3. Afavorir la gestió emocional.
4. Millorar els nivells d'energetització i flux vital.
5. Millorar els nivells fisiològics.
6. Disminuir i la tensió física i assolir un estat d'eutonia¹.
7. Descobrir la diversitat de funcions, capacitats, habilitats i eines de què disposa la nostra corporalitat i desenvolupar-les per a fer créixer l'espai interior, lloc on el "jo profund" resideix i constatar els fruits que això aporta a la vida quotidiana.
8. Portar una vida més conscient tot desenvolupant els diferents nivells de consciència (sensorial, corporal, energètica, ...) que ens permeti viure en l'Aquí-Ara.
9. Usar el propi cos com a eina de discerniment en la resolució de conflictes.
10. Aprendre a viure amb serenitat.

Existeixen diversos mètodes de relaxació, que milloraran a part de tots els punts esmentats anteriorment, també l'autocontrol. Com la imatgeria temàtica (imaginar paisatges, colors, etc.), la meditació, la relaxació progressiva (exercicis de tensió-relxació de grups musculars), la respiració, etc., que sovint es combinen durant les sessions de relaxació perquè cadascun actua d'una manera concreta en la persona, bé físicament, o bé mentalment. Aquests mètodes podran ser utilitzats davant d'exàmens o moments d'estrès o ansietat.

¹ *Estat d'eutonia*: és l'estat en el qual proporciona flexibilitat i adaptabilitat.

3. Factors externs que afecten al rendiment acadèmic

3.1 Nucli Familiar

El nucli familiar s'entén per totes aquelles circumstàncies i aspectes de la vida i l'ambient que transcorren a la llar i que, d'una manera o altre, influeixen al rendiment dels infants i adoelscents

3.2 Tipus d'educació i valor a l'estudi

El tipus d'educació i els valors són elements molt centrals en el sistema de creences de les persones i estan relacionats amb estats ideals de vida que responen a les nostres necessitats com a éssers humans, proporcionant criteris per avaluar a les persones, als successos i a nosaltres mateixos (Rokeach, 1973).

També l'influència del nivell d'integració social de la família cultural i lingüístic de la societat d'acollida és determinant a l'hora d'afavorir o dificultar l'adaptació i el rendiment escolar dels seus fills. Així com, el valor a l'estudi i les expectatives envers el futur dels seus fills determinen el grau d'èxit o de fracàs escolar.

En suma, la família constitueix el context socioeducatiu dels valors més importants, convertint-se en el nord cap al que miren els fills per buscar criteris que els ajudin a avaluar el món i prendre decisions.

3.2.1 Un ambient familiar estructurat o desestructurat

En l'actualitat són moltes les parelles abocades a la separació i el divorci. És molt important preparar els fills per afrontar aquesta situació. Si se'ls ajuda a enfrontar-se a aquests esdeveniments, probablement el rendiment escolar que podria ocasionar-li tals successos es queda amb alguna cosa temporal. No obstant és usual que el nen pateixi una pèrdua d'interès cap els temes escolars i mostri desídia davant el treball. Per tant, els progenitors han de procurar atendre a les necessitats dels seus fills de forma que ells no caiguin en una situació d'abandonament o semi abandonament afectiu, que els desequilibra i desconcerta.

D'aquí al fracàs escolar hi ha pocs passos si no s'està atent. Es donen molts casos en el que el pare o mare no encarregat de la custòdia dels fills pensa que el més ideal per no perdre'ls és donar-els-hi regals. Però no per aquest motiu adoelscent es sentirà millor, simplement es tornarà més capritxós i un petit ser materialista que segurament mai sabrà valorar l'esforç i el treball ben fet. Aquí la qüestió; Com esperar després que faci un mínim esforç per estudiar ?

3.2.1.1. Pares excessivament severes

Els nens solen viure de diferent manera el fracàs segons les expectatives dels seus familiars. Així, que ho poden viure com un gran obstacle en la seva vida , l'adolescent al qual la seva família manté unes expectatives professionals i acadèmiques molt elevades per ell. Sol ser molt freqüent en aquestes famílies on es valora als seus fills només per els resultats acadèmics o principalment

per ells, infravalorant qualsevol altra capacitat, habilitat i qualitat dels nens. La pressió exercida sobre aquests nens resulta tan gran que poden arribar a sentir-se desbordats i tot això provoca estrès, depressió, inseguretat o ansietat. Per tant s'ha d'exigir al nen en funció de les seves possibilitats, evitar comparacions i assumir els seus interessos i aptituds.

3.2.1.2. Abandonament i sobreprotecció

L'abandonament i sobreprotecció, vet aquí les dos cares oposades d'una moneda amb les que podem obtenir els mateixos resultats. L'abandonament afectiu, del que podem dir que es una forma "fina" de maltractament, pot donar-se no solament en aquells alumnes que els seus pares no estan totes les hores amb ells. També pot passar romanent al seu costat. Famílies en les que no es juga, no es parla, no es molesta, perquè el pare o la mare tenen que treballar o descansar. Un altra forma d'abandonament afectiu es dóna quan s'exigeix als fills una perfecció inusual i inaudita perquè el nen arribi a convertir-se amb un homenet o una doneta que temen cometre qualsevol error pel disgust que això pot provocar als seus pares.

A l'altre cara de la moneda trobem aquells pares sobreprotectors que impedeixen que el nen s'entrebanqui i cagui perquè, per això, hi són ells. Nois/es mimats que poden arribar a ser intolerants, dèspotes i tirans amb els altres, o bé mostrar-se retrets davant qualsevol nova experiència llunyana dels seus pares. I quan un dia, no tinguin els seus pares allà al costat, ¿Què passarà llavors?, doncs la resposta d'aquests nens a les exigències escolars o a qualsevol altre tipus d'activitat serà segurament d'incapacitat, rebuig o abandonament. En aquest punt resultarà imprescindible mantenir un equilibri entre l'un i l'altre extrem si es desitja que els fills es converteixin en uns bons estudiants.

3.2.2. Font de motivació i seguretat

La família és considerada la font de seguretat i motivació, ja que és recomanable que la família expressi i demostrï el seu afecte als fills, així que evitarà els conflictes interns que no reduiran la seva atenció i interès cap als estudis.

3.3 Professorat

Un professor és la persona encarregada de guiar el procés d'ensenyament-aprenentatge dels alumnes al seu càrrec.

Actualment resulta evident que l'enfocament respecte la feina del professor a l'aula ha fet un canvi immediat, al qual el docent en el segle XXI no pot limitar-se només a instruir en el sentit acadèmic. També necessita portar a terme una interacció amb els alumnes, convertint-se així en un model de dimensió social, en un tutor de resiliència i un referent capaç d'influir a l'alumne per que aquest es senti que genera uns aprenentatges.

L'educació a les aules necessita per tant un nou marc de treball perquè la nova mirada del docent reconquisti davant l'alumne l'autoritat acadèmica des del seu lideratge pedagògic i social. Els professors descobreixen que hi ha noves maneres de promoure aprenentatges socials als alumnes, sense caure en la sanció, projectant aquest aprenentatge en el terreny personal, racional, escolar i comunitari. De fet, el lideratge pedagògic i social no només reforça al professor, que ja no pot sentir-se derrotat i frustrat perquè els seus alumnes no aprenen, sinó que permet canviar la mentalitat del fracàs en l'alumne, ja que ells passen a ser els protagonistes del seu propi aprenentatge.

Els professors equilibrats i democràtics influiran positivament sobre la manera

de pensar i actuar de l'adolescent. Per contra, aquells massa rígids i inflexibles seran criticats amb duresa i rebran una oberta oposició.

La connexió emocional que els professors estableixin amb els estudiants, és un dels factors més valorats pels propis estudiants per determinar l'interès pels continguts d'una assignatura, fins i tot més que el tipus d'apropament didàctic.

3.4 Amics

Nens, adolescents i joves necessiten sentir-se que encaixen socialment. En l'adolescència la necessitat de "ser part del grup" és particularment important. Els nois i noies amb dificultats per fer amistats solen tenir problemes d'autoestima, de rendiment acadèmic i corren el risc de patir problemes psicològics a l'arribar a adults.

És bastant habitual que entre els 10 i 12 anys es canvi amb freqüència d'amics, ja que es necessita explorar i trobar amb qui compartir idees, gustos i aficions. La major influència dels amics es produeix entre 12 i 14 anys. Especialment en qüestions de moda (gustos musicals, formes de vestir) i activitats en les que participar. Tot hi així, els amics no substitueixen els pares quan es tracta de qüestions importants, tret que els seus pares es desinterressin per la vida del seus fills.

3.4.1. Entorns favorables a l'estudi

Quan es parla d'un alumne situat en un entorn favorable per a l'estudi, és pot trobar a dins d'un grup d'amics del tipus:

- El primer grup pertanya aquells que busquen estratègies que els hi puguin ser útils per comprendre el contingut que s'ha d'aprendre.

- El segon grup serien aquells que busquen estratègies que, sense preocupar-se per aprendre, els hi serveixen per aprovar (per exemple, no els importa estudiar a última hora o estudiar de “memòria” si així creuen que ho aconseguiran).

La diferència entre aquests dos grups, és que el primer la meta que mou el jove a esforçar-se a estudiar és aprendre, i el segon grup el seu estímul és el producte o resultat final (les notes).

3.4.2. Entorns desfavorables a l'estudi

Si un alumne té un entorn desfavorable a l'estudi, és a dir que escull amics amb poc interès per l'escola i que treuen males notes, molt probablement estarà menys disposat a estudiar i treure bones notes. Aquest exemple és aplicable a gairebé totes les àrees de la vida: la salut, els hàbits, el comportament, etc.

Els que pertanyen a un entorn desfavorable a l'estudi, només és poden trobar a un últim grup:

- Els alumnes que creuen que, abans de fer qualsevol feina, baixaran les possibilitat d'èxit o fracàs.

Aquest últim grup, tendeixen atribuir al fracàs per la seva falta de capacitat. Són els que utilitzen més mètodes alternatius com el de les “xuletes”, per exemple. A dins aquest grup, hi existeix un subgrup d'estudiants que intenta evitar qualsevol treball escolar, la majoria de vegades degut al cúmul de fracassos – o, en altres casos, que a vegades se'ls fa sentir fracassats.

3.5 Economia familiar

L'economia familiar, que implica tots els recursos econòmics afectarà al nivell cultural, a les condicions de l'habitatge així com la salut i el benestar. Posem un exemple d'una família amb un nivell adquisitiu mitjà. En aquest cas es podrà permetre anar al cinema amb els nens de tan en tan, realitzar viatges, tenir algun llibre a casa, escoltar música, visitar un museu o una exposició d'interès, tenir un ordinador personal, comprar una videoconsola, etcètera. És a dir, les possibilitats d'accés a la cultura resulten idònies si els pares saben aprofitar-les.

Qualsevol dels mitjans culturals citats serveix per ampliar el vocabulari, les experiències i el coneixement dels nens. A més d'ajudar-lo a desenvolupar diverses capacitats, destreses i habilitats. De manera que també es facilita la comprensió de les matèries escolars i, al mateix temps, estimules la seva curiositat i interès cap al coneixement en general. Tot això incidirà positivament al rendiment escolar i en les notes dels joves.

Tot i que, l'economia familiar podria afectar en la majoria dels casos s'ha de tenir en compte, que no és cap perjudici, la motivació d'un mateix pot superar-ho.

3.5.1. Activitats extraescolars

La dedicació al treball deixa poc espai als pares pels seus fills. Per això, molts d'ells es decanten per apuntar els seus fills a activitats extraescolars.

Aquest tipus d'activitats extraordinàries després del període lectiu normal, pot ser una manera de fomentar al jove el gust de l'esport o inclús ajudar-lo en

algunes assignatures en les que hi té més dificultat.

Tot i així, existeix certa polèmica al voltant d'aquest assumpte. Ja que molts experts consideren que una excessiva carrega d'activitats d'aquest tipus pot tenir influències negatives en el desenvolupament escolar del jove, i moltes vegades es relaciona al baix rendiment amb algunes d'aquestes activitats.

Per altre banda, uns estudiants han realitzat un estudi sobre les extraescolars pel Departament de Psicologia de la Facultat de Ciències de la Educació de la Universitat de Còrdova, i han arribat a la conclusió que les activitats extraescolar no només no interfereixen al rendiment acadèmic escolar, sinó que fomenten l'autoestima, la responsabilitat, capacitat de concentració, maduresa i inclús augmenta els objectius i aspiracions dels joves.

Per tant hi ha totes les opinions al respecte, caldria fer un estudi més detallat.

3.5.1.1 Música fent referència a un article²

La música és una eficaç eina per lluitar contra el fracàs escolar, segons defensa una tesis doctoral "El rendiment acadèmic dels alumnes que des de primària cursen estudis artístics-musicals en la Comunitat Valenciana", de Mª Carmen Reyes, doctora en Art, Filosofia i Creativitat, psicopedagoga i violinista. I és que les xifres d'aquest treball són clares, ja que el 99% dels alumnes que fan música de la mostra del estudis ho afirma. En concret, el 37% obtenen excel·lents de la nota mitjana, el 42% notables, el 11% amb bé i el 9% suficients.

Així ho va destacar la Federació de Societats Musicals de la Comunitat

² Article de referència: Sanchez, J. (2011) "Estudiar música, millora el rendiment acadèmic", des de la vanguardia.com

Valenciana (FSMVCV), que senyala que, a més, l'autora del treball argumenta que “la música hauria d'ocupar en el sistema educatiu un paper destacat pels seus beneficis en altres assignatures, com matemàtiques, llengua, coneixement del medi i educació física, i en el desenvolupament evolutiu dels alumnes.

A més l'especialista pensa que “es necessari que el número d'hores de docència que es dedica a la música s'amplii i reorienti de manera eficient.

La tesis doctoral explica que resulta “indispensable” utilitzar música dins el procés d'aprenentatge perquè és un estímul que enriqueix els processos sensorials, motors i cognitius (pensament, llenguatge, aprenentatge i memòria) a més de fomentar la creativitat.

Així que en aquest sentit, el president de la FSMVCV, Josep Francesc Almeria, s'ha mostrat convençut que la música és una arma per lluitar contra el fracàs escolar.

3.5.2 Activitats esportives o de tipus acadèmic

Molts professors es queixen, tanmateix, de que molts alumnes tenen una càrrega excessiva d'activitats, i això afecta al seu desenvolupament normal a l'institut. Les afirmacions d'aquest docents, és que el plantejament de les extraescolars no es fa de forma correcta, i que els hi falta coherència necessària perquè l'adolescent pugui aprofitar tot aquells coneixement que es posen a la seva disposició.

Les activitats extraescolars són positives pel nen sempre que no siguin únicament imposades pels pares, amb la finalitat d'omplir hores, i si elegides pel jove, és a dir, que ho faci com un fet voluntari. Però no s'ha d'oblidar que

també es necessita un temps per dedicar-se'l a ell mateix, sense una estructura prefixada. Pot passar que la suma d'activitats extres, més el temps que dediqui als deures i a l'estudi, no li permetin disposar d'aquesta parcel·la tan important pel seu desenvolupament.

Resulta important, el que es diferencia de les activitats de tipus esportiu i lúdic, de les de tipus acadèmic, ja que unes poden fomentar a l'entreteniment i resultem positives perquè l'adolescent gastii totes les seves energies i es relacioni amb altres joves, aprenent el que significa el treball amb equip i la tolerància, i per altre banda, les altres poden esgotar mentalment, a més d'avorrir-les.

3.6 Nivell cultural

El nivell cultural sol estar vinculat en el punt anteriorment citat (l'economia). És molt important que els pares estiguin actualitzats, és a dir, al dia. Res millor per això que conèixer estratègies d'aprenentatge i estudi, juntament amb llegir i en algun dels casos viatjar i visitar espais culturals:

3.6.1 Viatjar i visitar espais culturals

Actualment, no hi ha cap estudi que demostrii com afecta el viatjar al rendiment acadèmic, però si que es pot percebre d'una manera generalitzada que els joves viatgers, adquireixen vocabulari, nous coneixements i un enriquiment personal. Tenint en compte que el viatjar no només es tracta d'anar a fer al turista, sinó integrar-se al país visitat.

En relació amb els espais culturals, l'estudi d'historiadors i historiadores de l'educació, afirmen que els últims anys s'ha vist un descens del nivell cultural.

Davant la situació, la seva proposta és valorar els nostres museus educatius i pedagògics, així fomentant el grau de culturalització.

3.6.2 Lectura

La lectura és un dels principals objectius de ben petits per part dels pares i els educadors per aconseguir l'èxit escolar dels nens i els joves. Entre altres coses, serveix per cultiu personal, desenvolupar la imaginació i la creativitat, fomentant la sensibilitat.

A més és bàsica perquè el jove s'arribi a expressar amb fluïdesa i propietat, proporciona molta informació i desenvolupa la comprensió i la capacitat d'anàlisi.

3.7 Alimentació

El tipus d'alimentació pot afectar al comportament d'un nen. Les dietes poden produir superactivitat o fatiga, i en qualsevol dels casos es produeix un estrès innecessari o falta d'atenció. A la vegada, molts desordres alimentaris com la bulímia i l'anorèxia tenen el seu origen a l'etapa escolar, a l'adolescència.

Nens mal alimentats estaran en pitjors condicions per afrontar no només l'activitat escolar, sinó moltes altres que seran de gran utilitat per la seva formació intel·lectual i física. Entre elles és troben els diferents esports, activitats artístiques com la música, la dansa, plàstica, estudiar idiomes, i informàtica, etc. Totes aquestes dependran del seu èxit en part, a una dieta equilibrada i adequada a les seves necessitats.

Il·lustració 3: Piràmide dels aliments (Font: King of Hearts, 2007)

4. Estudi sobre la motivació, basada en els factors externs, als alumnes de 2n d'ESO de l'INS Taradell

El treball de camp, és un estudi sobre la motivació, basada en el conjunt de factors externs, als alumnes de 2n d'ESO de l'INS Taradell.

En primer lloc, es va dissenyar una enquesta (veure annex 8.4) senzilla i clara, on cada pregunta estava lligada amb un factor extern. El fet que cada pregunta estigues lligada amb un factor extern facilitava la feina, a l'hora de treure les conclusions de cada pregunta, i així reflectir els resultats en una sèrie de gràfics. Les preguntes de l'enquesta van ser comentades i analitzades amb psicòlegs i professionals que treballen al món de l'educació, per així obtenir unes respostes més coherents i els resultats esperats. També cal esmentar, que hi ha algun factor que s'ha trobat més rellevant, i aquest s'ha ampliat amb un tres enquestes més, seria el cas del professorat. A més perquè les conclusions siguessin més precises s'han elaborat preguntes amb subapartats o s'ha fet diversos gràfics de la mateixa pregunta, per fer veure més les diferències en cada cas.

En segon lloc, per passar les enquestes a l'alumnat, l'ajuda per part del professorat, Carme Pedrós i Josep Saperas, va ser molt útil. Ja que així els alumnes no tindrien cap confusió a l'hora de respondre les preguntes i per altre banda, el marge d'error en el buidatge de les enquestes seria mínim.

Finalment, a l'hora de fer el buidatge, primer s'havia de descartar els alumnes que tingués algun trastorn psicològic, ja que pertany a factors interns i aquest treball només es basa en factors externs lligats amb la motivació que afecten

a l'alumnat. A continuació es porta a terme el buidatge per poder realitzar els gràfics i extreure'n les conclusions, dividint els alumnes en dos o tres grups, segons les notes acadèmiques³. Els grups formats són els següents: Per una banda els que tenen una o més assignatures suspeses, els que tenen aprovats, tant bé com notables, i finalment, els alumnes amb excel·lent. Amb aquesta divisió de grups, les conclusions sortiran de tal manera que com més bones notes, tots els factors externs seran positius, és a dir, que tenen un bon rendiment acadèmic, en canvi, si els resultats acadèmics són negatius, serà perquè d'una manera o altre, els seus ambients externs o la mateixa persona no està motivada i s'intentarà esbrinar la causa, d'aquesta desmotivació que a conseqüència fa baixar al rendiment acadèmic.

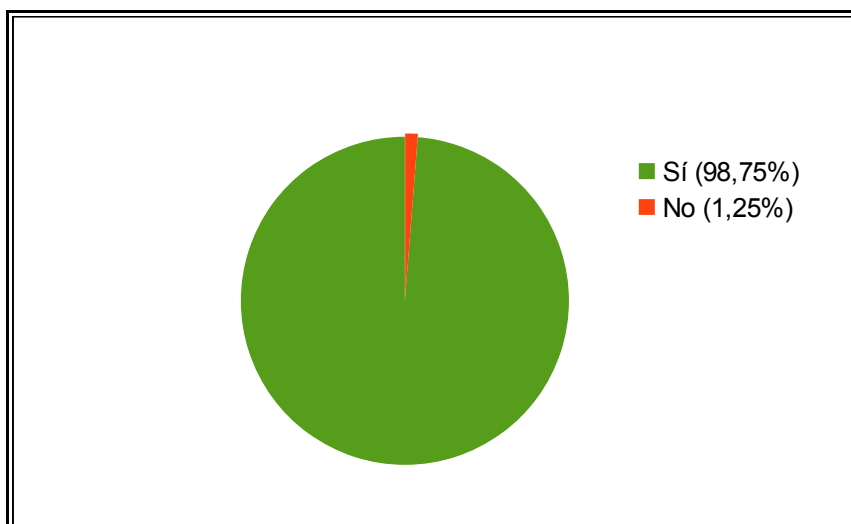
³ *Notes acadèmiques*: són els resultats obtinguts de cada alumne, però en cada cas s'ha generalitzat les notes obtingues de totes les assignatures, per facilitar-ne les tasques de buidatge.

5. Resultats

Els gràfics realitzats a continuació, són el resultat del buidatge de les enquestes passades als alumnes de 2n d'ESO de l'INS Taradell, un total de 80 alumnes enquestats.

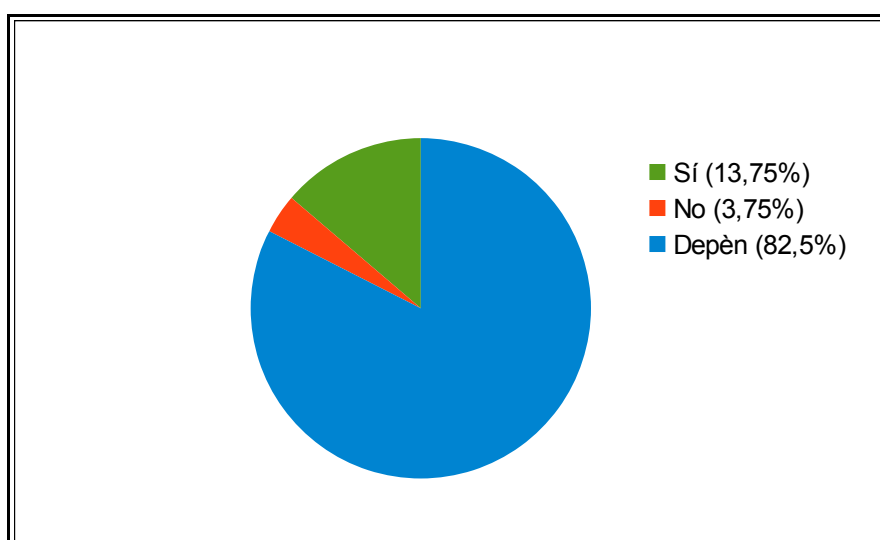
Pregunta 1: La família dóna importància als estudis?

La família, dóna importància els estudis d'una manera clara i positiva a gairebé tot l'alumnat, excepte a un alumne.

Pregunta 2: Els professors et motiven en la seva assignatura?

Els professors et motiven en la seva assignatura, la resposta més obtinguda és “depèn”, així que és relatiu segons el professor. Tot i així s'ha de tenir en compte que els alumnes que han contestat que “sí”, són alumnes amb notables i excel·lents. En canvi, els alumnes amb un “no”, les seves notes són baixes i amb més d'alguns suspès.

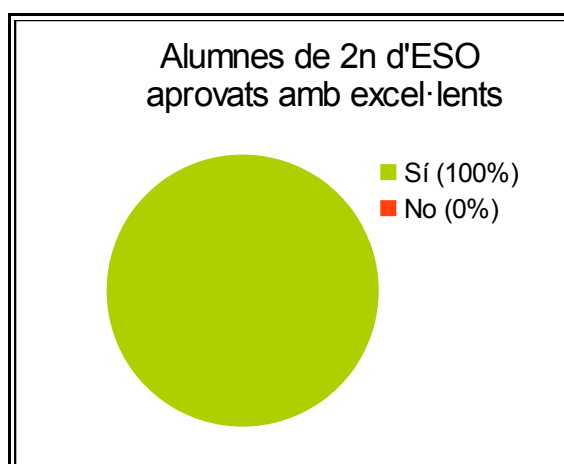
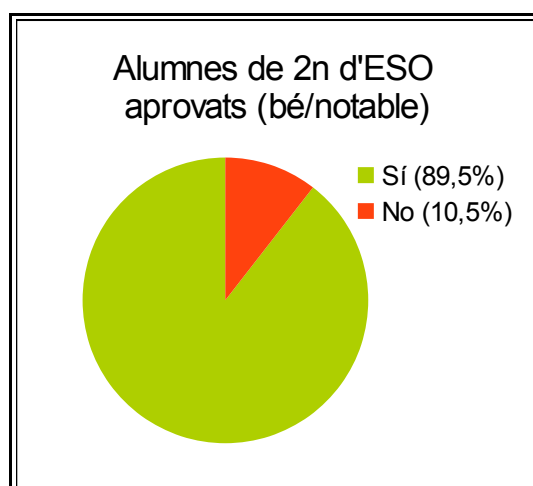
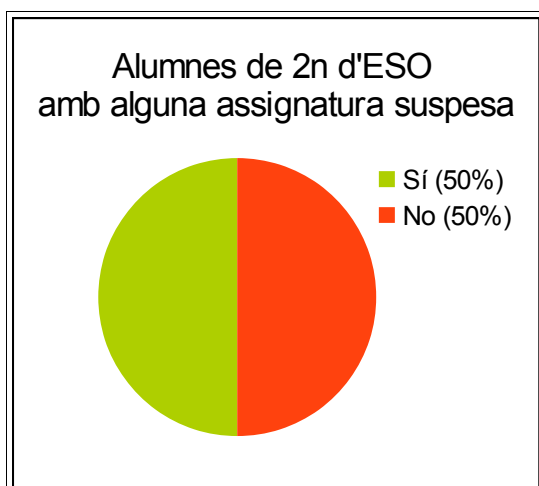
Pregunta 2.1: Quina és l'assignatura que t'agrada més pel professor?

Gran part de l'alumnat de 2n d'ESO ha contestat, matemàtiques, naturals i història els professors que pertanyen a cada matèria han estat entrevistats, per tal de treure unes conclusions més objectives sobre punts del treball. I també cal esmentar, que s'ha ampliat al treball enquestant una ex-professora del Jaume Callís, actualment jubilada. (veure annex 8.1,8.2 i 8.3)

Pregunta 3: En general, els teus amics aproven amb bones notes?

Aquesta pregunta a l'hora de fer els gràfics, ha estat dividida pels 3 grups: alumnes amb alguna assignatura suspesa, aprovats amb bé i notables, i alumnes amb excel·lents. Així, els resultats seran més precisos.

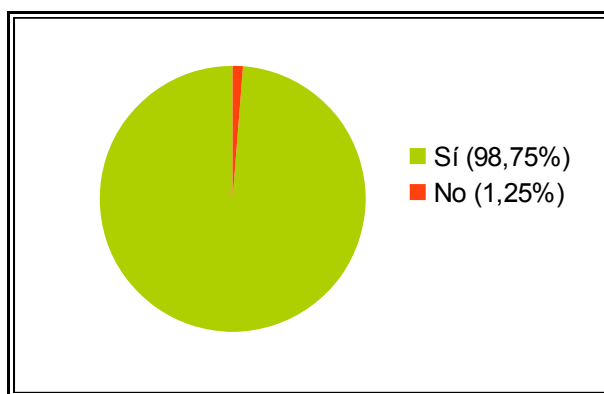

En general, els teus amics aproven amb bones notes. El primer gràfic, d'alumnes que tenen alguna assignatura suspesa, és on hi ha un percentatge més elevat d'amics que treuen notes baixes. En canvi, els alumnes aprovats

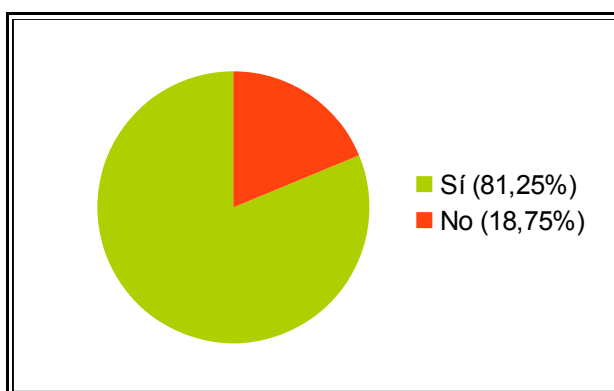
amb bé i notables en, la majoria de resultats tenen influències positives. Però tot hi així trobem un 10,5% d'influències negatives i que l'alumne aprova. I finalment a l'últim gràfic, com les companyies són totalment positives, els resultats també són excel·lents.

Pregunta 4: Els teus pares et compren tot el material escolar (motxilla, bolígrafs, llibres, etc.)?

Els pares de l'alumnat de 2n d'ESO, un percentatge de 98,75% compren tot el material escolar, excepte algun cas.

Pregunta 5: Fas extraescolars?

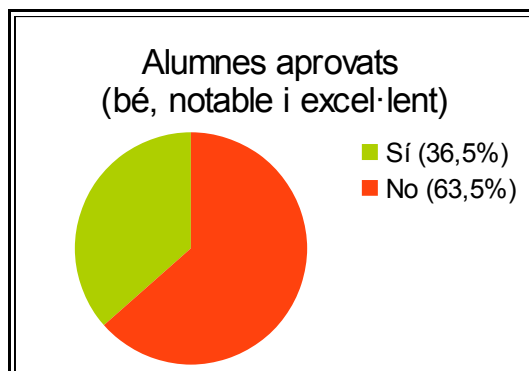
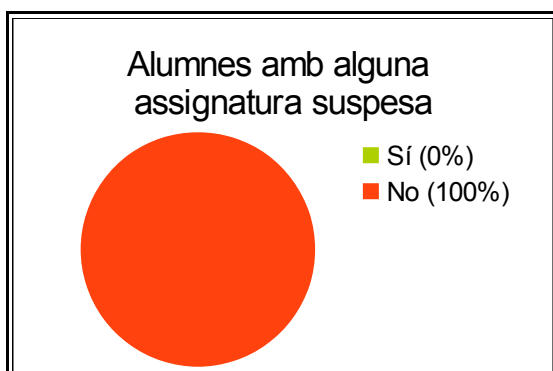
Un percentatge molt elevat realitza extraescolars.

Pregunta 5.1: Quines extraescolars realitzes en cas de fer-ne?

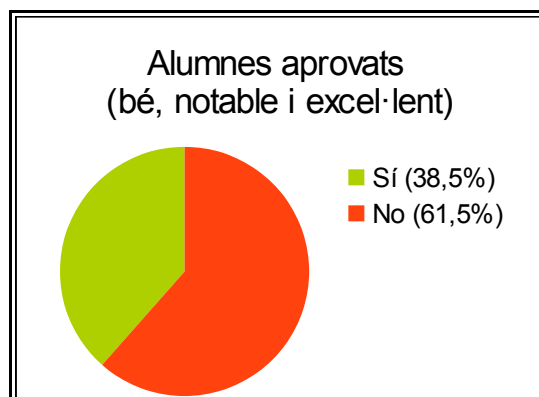
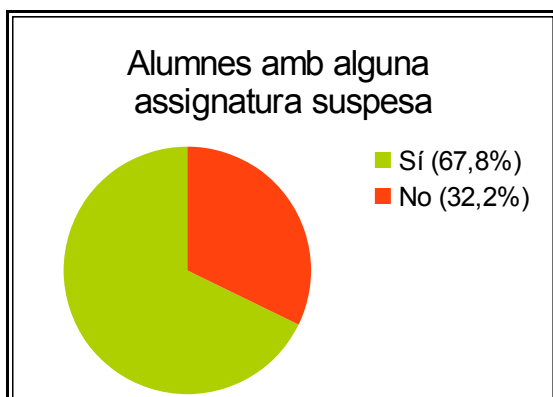
Els tipus d'extraescolars han estat dividides per; activitats artístiques (teatre, dansa o música), idiomes (anglès, francès) i activitats esportives (futbol, bàsquet, hípica, gimnàs, tenis-taula). I cada apartat, s'ha dividit en dos subapartats, alumnes amb alguna assignatura suspesa i alumnes aprovats.

Pregunta 5.1.1: Fas activitats artístiques ?

D'alumnes que facin activitats artístiques, només són alumnes que aproven.

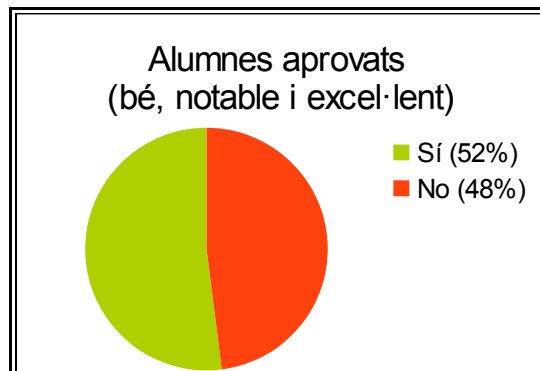
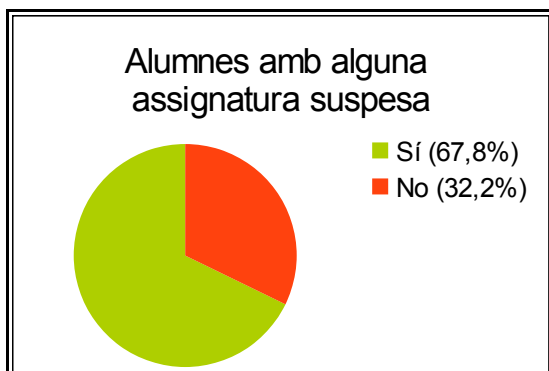
Pregunta 5.1.2: Fas com a extraescolar algun idioma?

El gràfic s'observa que els alumnes amb alguna matèries suspeses realitzen més extraescolar d'idiomes, en comparació els alumnes aprovats.

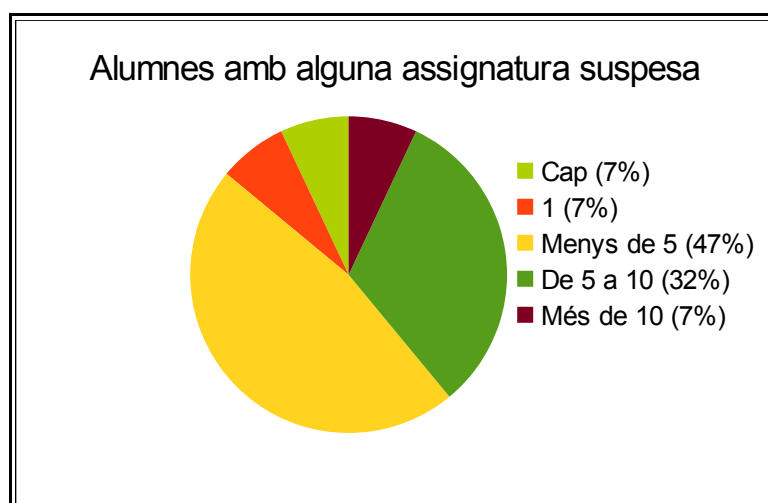
Pregunta 5.1.3: Fas alguna activitat esportiva?

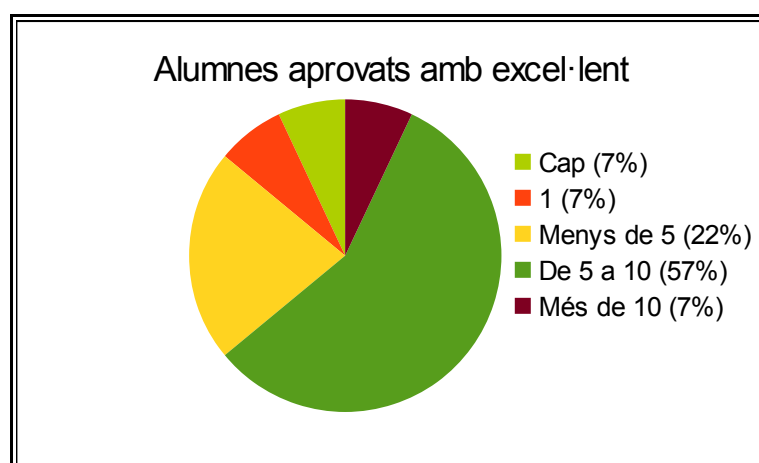
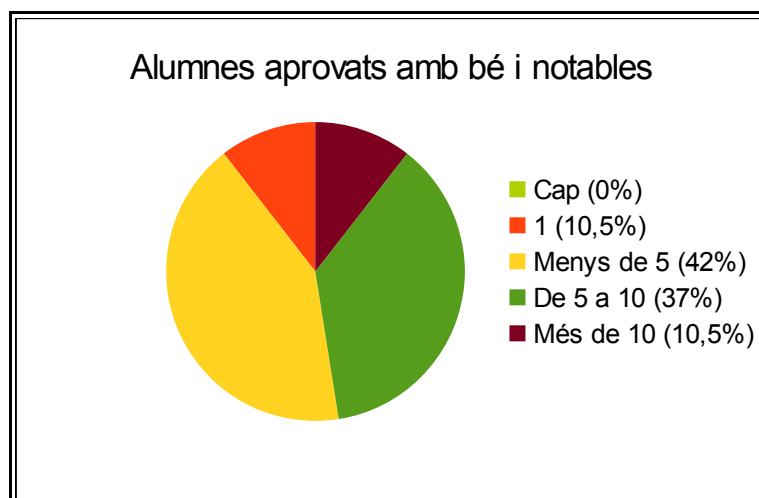

Les activitats esportives com s'observa en les gràfiques, les fan més alumnes amb assignatures suspeses que no pas alumnes amb tot aprovat.

Pregunta 6: Fins als 12 anys quants viatges has fet amb els teus pares i/o familiars a fora de Catalunya?

Els gràfics següents, també han estat dividit per grups, concretament per 3: alumnes amb alguna assignatura suspesa, alumnes aprovats amb bé i notables i alumnes amb excel·lent.

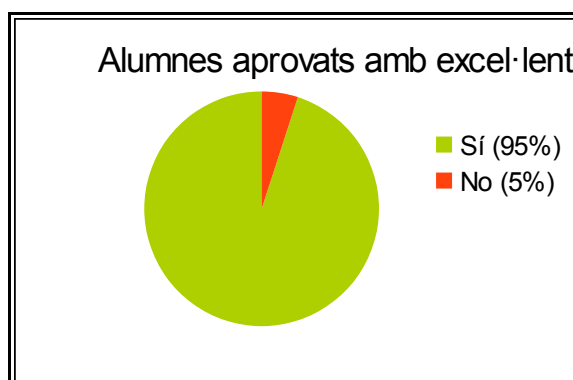
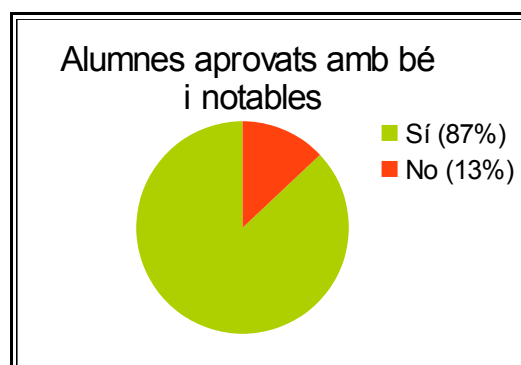
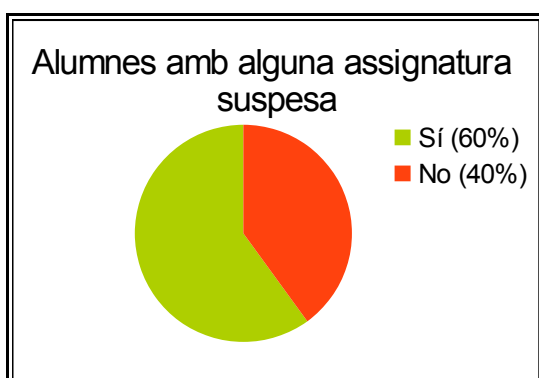

Els gràfics de viatges fins a l'edat de 12 anys, fent petites comparacions, s'observa que els alumnes amb un rendiment acadèmic més baix, la majoria ha viatjat menys de 5 vegades, respecte a les altres opcions. En canvi, els alumnes amb un bon rendiment acadèmic han fet més viatges entre 5 i 10, que no pas menys de 5 en comparació amb els alumnes amb un baix rendiment acadèmic. I finalment, els alumnes amb excel·lents, són els que han fet més viatges entre 5 i 10. Cal veure que en cada gràfic, hi ha alumnes amb excel·lent que han fet un o dos viatges, i alumnes amb suspesos que han fet més de 10 viatges, però són la minoria en cada cas.

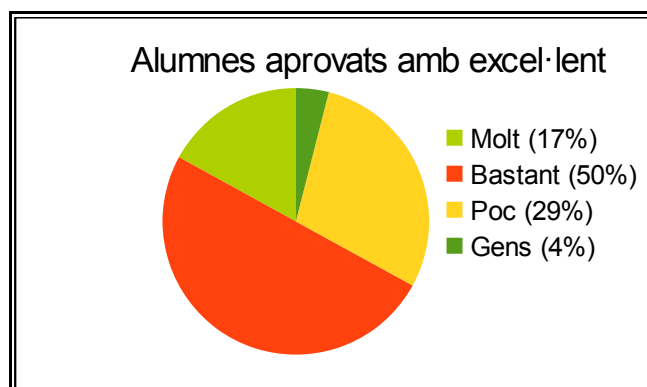
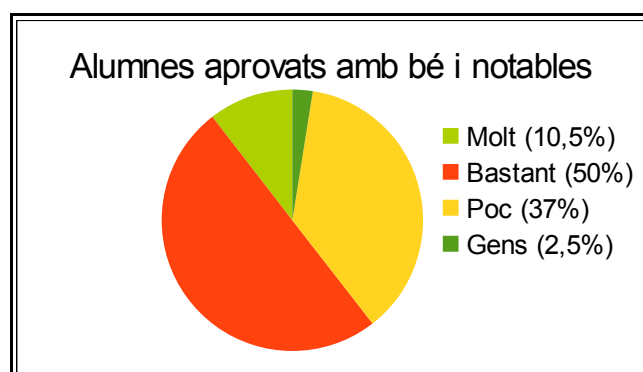
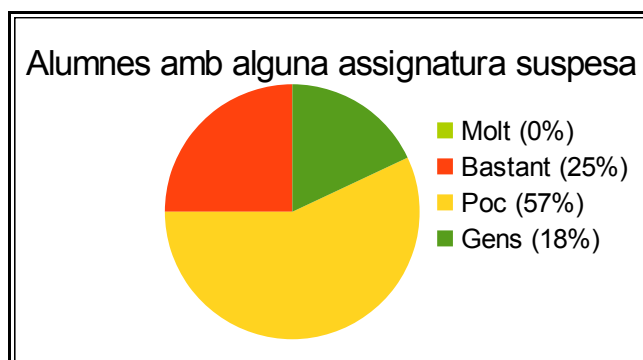
Pregunta 7: Has visitat mai museus o espais culturals amb la teva família?

En les gràfiques relacionades amb els museus o espais culturals visitats amb la família, es veu clarament que com més els alumnes amb més bon rendiment acadèmic han visitat més espais relacionats amb la cultura. En canvi, els que tenen un baix rendiment acadèmic les visitats a museus són més escasses.

Pregunta 8: T'agrada llegir?

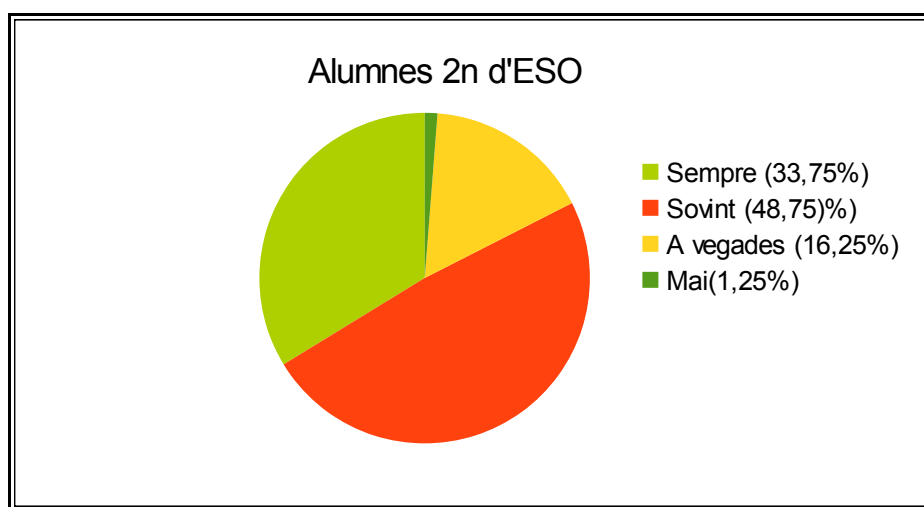

En les gràfiques relacionades amb la lectura, és marca una gran diferència d'interès per la lectura entre els alumnes amb un bon rendiment acadèmic i els d'un baix rendiment acadèmic. Al gràfic d'alumnes amb alguna assignatura

suspesa, destaca el poc interès per la lectura i també és on hi ha més alumnes que no els hi agrada gens llegir. En canvi, els alumnes amb un bon rendiment acadèmic, tant alumnes amb bé, notables i excel·lents, el seu interès tendeix més a bastant i alguns cap a molt.

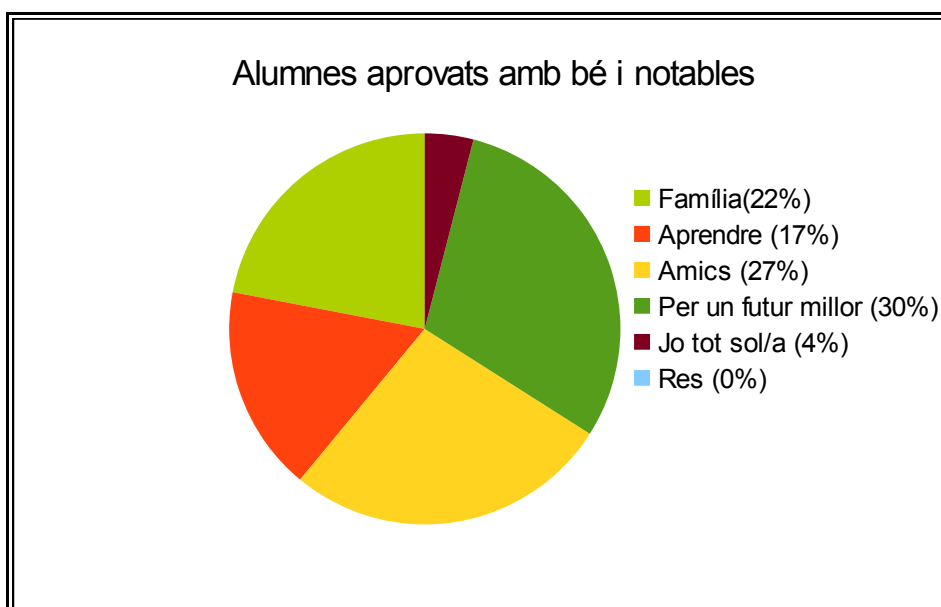
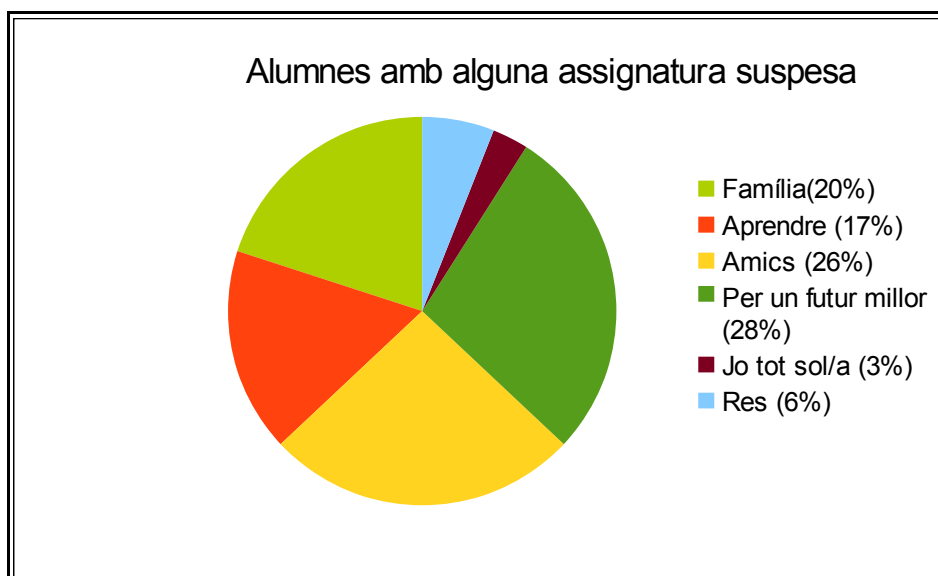
Pregunta 9: Creus que la teva alimentació és equilibrada?

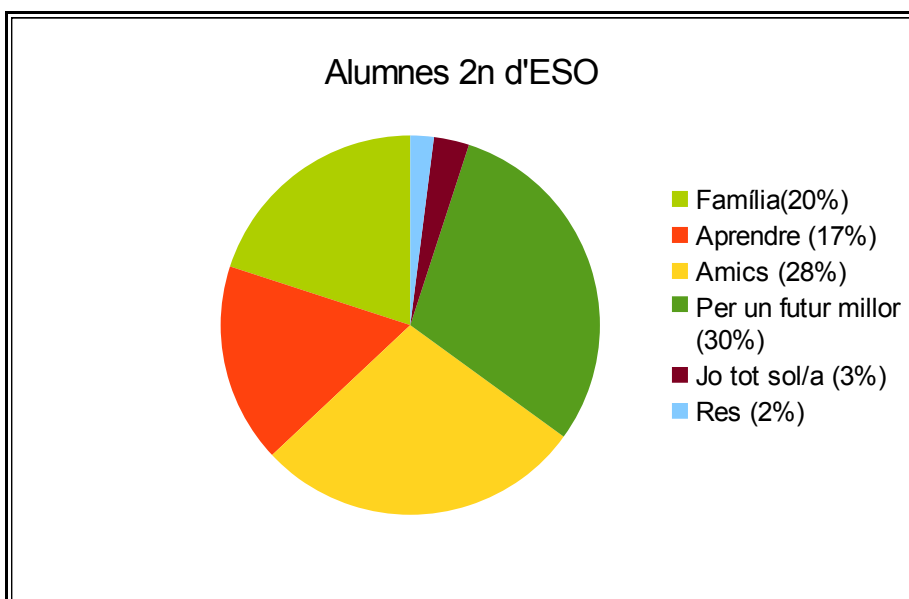
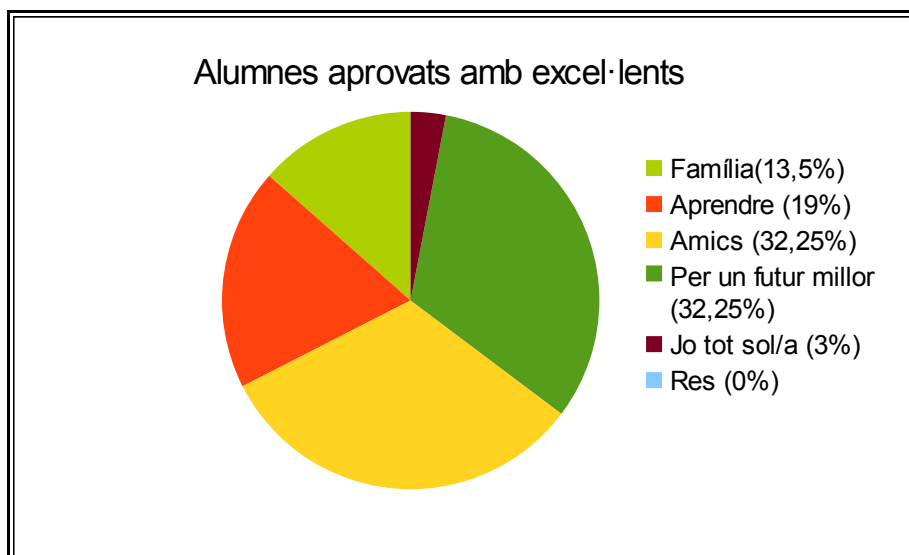

En el gràfic, s'observa un percentatge elevat de 48,75% de que sovint els alumnes fan una alimentació equilibrada, un 48,75% creu que sempre, un 16,25% a vegades, i una minoria de 1,25% creu que la seva alimentació mai és equilibrada.

Pregunta 10: Qui o què et motiva per venir a l'institut? (És pot triar més d'una opció)

Els gràfics en general, sobre què motiva als alumnes a venir a l'institut són bastant similars, excepte el primer gràfic dels alumnes amb alguna assignatura suspesa que n'hi ha alguns que no tenen cap motivació. A la resta d'alumnes les seves grans fonts de motivació són: obtenir un futur millor, els amics, la família i aprendre, en aquest ordre de preferència.

6. Conclusions

Analitzats els resultats de l'investigació realitzada als alumnes de 2n d'ESO sobre com afecta la motivació al rendiment acadèmic. Partint de l'hipòtesi inicial "Quins són els factors que repercuteixen més al rendiment acadèmic? Quins factors es veuen més implicats i de quina manera? La motivació és clau per un bon rendiment?". La meua suposició relacionada amb les meves experiències personals, abans del concret estudi de cada gràfic, era que la motivació de la família tenia una influència remarcable seguidament de les amistats, i en relació tots els altres factors citats tots tenien una influència similar entre ells. Vegem doncs, quines han estat les troballes més importants i les afirmacions ja plenament fonamentades per les dades obtingudes:

En primer lloc, s'observa que la família és la clau de la motivació de l'alumne i que en general dóna importància als estudis excepte en el cas d'un alumne/a, en que la família té una desestructuració recent, implicant-lo de manera directe. A causa del desequilibri i abandonament per part dels progenitors, com a conseqüència ha baixat el rendiment escolar. Aquí podria començar a detectar-se un inici de fracàs escolar si aquest alumne/a no rep l'afectivitat i suport necessari.

En segon lloc, referent els professors, gran part dels alumnes han contestat que "depèn del docent una assignatura els hi agrada més o menys". Així doncs, hi ha una fort lligam entre el professor i l'alumne, fins al punt d'agradar una assignatura i motivar-se aprendre d'aquesta, o ben el contrari, no tenir cap motivació. En molts dels casos alumnes que no els hi agrada una matèria concreta han canviat de pensament, a l'hora que el professor l'ha motivat. A més, és dona la casualitat que molts dels alumnes amb àrees suspeses no els motiva cap professor, això és degut a altres factors externs, ja sigui la família o

els amics.

En l'apartat de les amistats, on la seva influència pot ser positiva o negativa, i sabent que l'adolescència és l'etapa on més repercuteixen. És veu una tendència clara d'influència als alumnes amb alguna assignatura suspesa, ja que si es mouen amb un entorn desfavorable a l'estudi, les possibilitats d'èxit seran més escasses. Ara bé, hi ha alguna excepció d'alumnes amb assignatures suspeses que els seus amics treuen bons resultats, en aquesta circumstància és que l'alumne no està motivat per estudiar o li manquen objectius per fer-ho. També ens trobem la situació d'alumnes aprovats amb un entorn desfavorable a l'estudi, a nivell d'amistats, que són prou conscients de l'importància de l'aprenentatge, bé perquè volen aprendre, tenen objectius clars o el més comú que la família els hi és molt al darrere. Observant als alumnes amb excel·lent, no tenen cap influència negativa.

En relació amb l'economia familiar bàsica que seria la compra del material escolar el resultat és evident, es podria relacionar amb com d'implicada es troba la família en l'àmbit escolar i en el futur dels seus fills. Malgrat que la preocupació per part de les famílies és bona, ens trobem un altre cas en que els pares no li compren al material escolar. L'alumne/a que ho pateix, és immigrant, així que pot influenciar-hi la cultura juntament amb la manca de valors a l'estudi o realment que tinguin greus problemes econòmics.

En les extraescolars, hi ha una majoria d'alumnes que en realitzen. Els resultats dels alumnes que porten a terme activitats artístiques, que es pot relacionar amb l'article de música, ja que afirma que el 99% d'alumnes que fan música aproven, en canvi cap alumne/a amb una matèria suspesa fa activitats de l'àmbit artístics-musicals. Les activitats extraescolars en que es practica algun idioma, en fan més alumnes amb assignatures suspeses que no pas els aprovats. Tenint en compte que actualment es dona molta importància als

idiomes. Probablement moltes famílies creuen que reforçant els seus fills amb els idiomes, augmentaran les seves notes acadèmiques i les possibilitats de trobar treball. Però les dades mostren que no coincideix amb bons resultats, sinó el contrari. En les activitats esportives, en realitzen més alumnes amb matèries suspeses que no pas amb totes les matèries aprovades. En general les dades mostren que fer molt esport no augmenta al rendiment acadèmic, sinó que moltes vegades es dedica més temps a l'esport i no tant temps a les tasques escolars. Tot i que el percentatge diferencial, no és molt evident. Per obtenir un bon rendiment en qualsevol activitat extraescolar cal que aquesta motivi, en cas contrari, pot ser una pèrdua de temps i diners.

Viatjar, visitar museus o espais culturals, on els alumnes adquireixen cultura general bàsica, també hi ha una certa diferència amb els alumnes que han visitat, voltat i han tingut més cultiu personal ja que obtenen un més bon rendiment acadèmic dels que no. Tot hi així, hi ha que suspenen viatjant molt. Això és degut a que han viatjat per viatjat sense cap mena de sensibilització ni aprenentatge, en el qual s'hauria d'haver vist implicat pels familiars.

La lectura, també és un punt molt important, els gràfics ens ho demostren. Si un alumne li agrada més llegir es podrà expressar amb més fluïdesa i tindrà molta més informació i riquesa de vocabulari, que els que no els hi agrada o no els hi han fomentat el gust per la lectura, per tant obtenen més bons resultats.

En l'apartat de l'alimentació, no s'ha pogut fet l'anàlisi de diversos gràfics, perquè la pregunta havia d'haver contingut subapartats i faltava més informació de com havia de ser ben bé una dieta equilibrada per part de l'alumnat, així que l'única dada a treure és que en general els alumnes de 2n d'ESO consideren que tenen una alimentació adequada, i no el podem considerar com un factor molt influent. Tot i que està demostrat que una bona alimentació, facilita l'estudi, la concentració i la motivació.

Per últim i el concepte clau que motiva en general als alumnes de 2n d'ESO és obtenir un futur millor, les amistats i la família. També hi ha algun cas d'alumne sense cap motivació, aquests alumnes necessitarien una atenció perquè no descartem que puguin tenir un gran potencial, i fins i tot arribar a ser uns Einstein.

Conclusió, la família és la font de motivació dels alumnes, obtenir un futur millor i les amistats són la motivació que té l'alumnat i els professors la clau de l'educació, tots junts poden portar a un rendiment excel·lent o a un fracàs absolut. Així, que es pot afirmar que la motivació és un factor totalment influent, respecte al rendiment acadèmic.

Tot i les limitacions que podrien haver afectat el treball, els resultats obtinguts són d'una gran satisfacció i es podria ampliar cada punt obrint noves línies d'investigació sempre enfocades en la millora de la motivació per l'aprenentatge.

7. Referències bibliogràfiques

Llibres

Eisen, A., Engler L. (2007) *Niños que no quieren ir a la escuela: cómo motivarlos para relacionarse en la clase.* (2a ed.). Barcelona: Ediciones Oniro.

Fernández-Abascal, E., Jiménez, P., Martín., M. (2003) Vol.I Emoción y motivación: la adaptación humana. (1a ed.). Madrid: Centro de estudios Ramón Areces.

Fernández-Abascal, E., Jiménez, P., Martín., M. (2003) Vol.II Emoción y motivación: la adaptación humana. (1a ed.). Madrid: Centro de estudios Ramón Areces.

Genovard, C., Gotzens., Montané, J. (1983). *Psicología de la educación: Una nueva perspectiva interdisciplinaria.* (2a ed.). Sant Joan Despí (Barcelona): Ceac.

Henry, P., Janeway, J., Jerome. (1984). *Aspectos esenciales del desarrollo de la personalidad en el niño.* (1a ed.): México: trillas.

Huguet, T. (2006). *Aprender juntos a l'aula.* (1a ed.). Barcelona: Graó

Jiménez, J., Jiménez de la Calle, I. (2001). *Técnicas de estudio para niños: cómo estimular las capacidades del niño, las técnicas de estudio, lectura y memorización más eficaces.* (1a ed.). Barcelona: RBA práctica.

Piaget, Jean. (1985). *Escritos per a educadors.* (1a de.) Vic (Osona): Eumo Editorial / Diputació de Barcelona.

Puntset, E. (2008) *Brújula: para navegantes emocionales* (2a ed.). Madrid: Aguilar.

Rodríguez, Nora. (2012). *Educar niños y adolescentes en la era digital: El reto de la educación en el siglo XXI* (1a ed.). Barcelona: Paidós contextos.

Stainback, W., Stainback, S. (1990). *Cómo mejorar el rendimiento escolar de su hijo*. (1a ed.). Barcelona: Ediciones Medici.

Stipek, Debarah., Seal, Katty. (2004). *Mentes motivadas: cómo educar a tus hijos para que disfruten aprendiendo*. (3a ed.). Barcelona: Ediciones Paidós

Tous Ral, Josep M^a. (1996). *Psicología de la personalidad: Diferencias individuales: Biológicas y cognitivas en el procesamiento de la información*. (1a ed.) Ripollet (Barcelona): EUB

Pàgines web

Bautista, S. (2010) *Trastorns a l'adolescència*. Recuperat al 30 abril 2013, des de http://www.cop.es/colegiados/M-13902/Trast_adolescentes.htm

Centre de suport clínic i escolar (2013). *Models de motivació acadèmica*. Recuperat al 15 abril 2013 http://www.centresuport.info/2012_10_01_archive.html

Especialistes en psicologia infantil i juvenil. (2012). *Serveis en psicologia infantil i juvenil*. Recuperat al 4 gener 2013, des de <http://www.psicodiagnosis.cat/>

Hola (2012) *¿Afectan las actividades extraescolares al rendimiento escolar?*. Recuperat al 12 abril 2013, des de <http://www.hola.com/ninos/2010020112639/ninos/actividades/extraescolares/>

Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual (2013). *Trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat*. Recuperat al 5 abril 2013, des de http://ca.wikipedia.org/wiki/Trastorn_per_d%C3%A8ficit_d'atenci%C3%B3_amb_hiperactivitat

Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual (2013). *Psicologia de la personalitat*. Recuperat al 24 abril 2013, des de http://ca.wikipedia.org/wiki/Psicologia_de_la_personalitat

Masó i Ventura, Laura. (2013). *Observa, concentra't i llegeix a la teva manera. Percepció, atenció i entrada d'informació*. Recuperat al 21 febrer 2013, des de <http://www.qestudio.cat/atencio-concentra-t-100-6972/>

McKay Moore Sohlberg, Catherine A. Mateer (2013). *Atenció o concentració*. Recuperat al 30 gener, des de <http://ca.wikipedia.org/wiki/Atenci%C3%B3>

Rojas Fernández, Gregorio (2011). *La motivació escolar ¿Què és?*. Recuperat al 3 abril 2013, des de <http://gandrof.lacoctelera.net/post/2006/08/11/la-motivacion-escolar-aque-es->

Sanchez, J. (2011) *Estudiar música, mejora el rendimiento academico*. Recuperat al 26 març 2013, des de <http://www.taringa.net/posts/noticias/13663659/Estudiar-musica-mejora-rendimiento-academico.html>

Unobrian (2013). *Què és l'estrès?*. Recuperat al 2 març 2013, des de <http://www.unobrain.com/que-es-estres-sintomas-tratamiento-natural>

8. Annexos

8.1 Carme Terricabres

Entrevista a Carme Terricabres, cap d'estudi de l'INS Taradell i professora de ciències socials i economia.

- **Quants anys fa que es dedica al món de l'educació?**
- Vaig començar al 2001-2002 fins a l'actualitat, aproximadament un 12 anys. Abans havia fet classes particulars i altres.

- **Al llarg dels anys creu que la motivació de l'alumnat ha augmentat o disminuït? Quina en pot ser la causa?**
- Ha disminuït. Tot el conjunt de valors i esforç, que donaven a casa, ha canviat i ha fet que tot sigui més fàcil, un exemple, seria el fet d'agafar informació. Això implica que la font d'informació no només sigui el professor sinó que n'hi ha d'altres amb totes les noves tecnologies. I per altre banda, la feina del professor no està valorada, com feia uns anys enrere.

- **Quina metodologia utilitzes per ensenyar les teves àrees?**
- No utilitzo cap metodologia concreta. Crec amb el que explico i la meua feina , i ho intento transmetre de la millor manera. També busco coses noves, i així acostar l'alumne al què s'està fent. Per exemple, la creació de "blogs", realitzar sortides, etc.

- **Creu que la família és fonamental o és més important la motivació intrínscica? Per què?**
- La família és fonamental, perquè és la que té que està a darrere i marca

uns hàbits, aprendre una sèrie de formes i maneres de fer i actuar dels seus fills.

- **Quines són les causes o factors que un alumne no estigui motivat?**
- Un dels factors és la manca de coneixements, hàbits i esforç que hauria d'haver implicat la família. Si tot aquesta sèrie de factors no es tenen, és més difícil tenir un bon rendiment, ja que per arribar com la resta han de fer un esforç més gran de concentració i com els hi manquen tots aquests hàbits, seria una causa de desmotivació.

- **En un cas d'alumne amb potencial, però sense motivació, s'ha trobat que ha deixat els estudis? S'hi podia haver fet alguna cosa?**
- Hi ha molt pocs casos, però la família hauria d'haver estat al darrere. És el què poso moltes vegades als informes, que bastants alumnes rendeixen sota les seves possibilitats.

- **En general, què penses que motiva més a l'alumnat a venir a l'institut: la família, els amics, els professors o aconseguir un futur millor?**
- En general, els amics, tot hi que no hauria de ser així. Relacionant-ho amb abans ha canviat, ja que la motivació per estudiar o bé era perquè volies aprendre, que com he dit abans no teníem tantes fonts d'informació o bé perquè la família ens hi obligava i volíem aconseguir un futur millor.

- **Què creieu que pot millorar més al nivell cultural d'un alumne, viatjar o llegir?**
- Penso que tan viatjar com llegir, milloren el nivell cultural. El llegir és molt

important perquè l'alumne és capaç de seguir un fil argumental, escoltar, llegir problemes es troba molt lligat amb el coneixement. I el viatjar també depèn de la família, pots viatjar per viatjar o no, també pots fer que quan viatges vas raonant el què fas, per on passes, què veus..

- **Quan una família té un fill totalment desmotivats, què pot fer? Quin consell li donaríeu?**
- Des d'un bon principi, no tirar la tovallola. Els alumnes s'han d'implicar amb la feina. Actualment, ja hi ha una proposta a nivell de municipi per ajudar els pares, en diferents casos. Consisteix en fer un treball i agafar eines per com ajudar al fills, motivar-los, etc. Tot aquesta proposta que ja està començant a funcionar està lligat amb el benestar social, les AMPES i escoles. Per així ja fer un seguiment des de ben petit. Però tot i així, com sempre no venen els pares que haurien de venir.
- **Per acabar, pensa que la motivació tan externa com interna és un factor clau per un bon rendiment acadèmic?**
- Per suposat, tot està lligat.

8.2 Josep Saperas

Entrevista a Josep Saperas, professor de ciències naturals i matemàtiques de 1r cicle de l'INS Tardell i tutor de 2n A.

- **Quants anys fa que es dedica al món de l'educació?**
- Actualment, fa 34 anys.

- **Al llarg dels anys creu que la motivació de l'alumnat ha augmentat o disminuït? Quina en pot ser la causa?**
- Ha disminuït. Els alumnes tenen altres interessos, sobretot relacionats amb les noves tecnologies. Ha canviat el tipus d'esforç i també l'objectiu principal de l'alumne. En general, es troba a faltar aquesta implicació al treball i estudiar.

- **Quina metodologia utilitzes per ensenyar les teves àrees?**
- No utilitzo cap metodologia. És la mateixa actitud del professor, és viure el què fas, sentir-ho. Quan fas classe has de ser autèntic, creure amb tu i transmetre-ho. Crec que el professor ha de mostrar una autoritat acceptada, no imposada amb l'alumnat. També ens hem tingut que adaptar a les noves tecnologies, que personalment em pensava que em costaria molt i ara no sabia què fer sense elles.
I s'ha de dir, que gràcies a les pissarres digitals hem notat una millora considerable amb els resultats dels alumnes.

- **Creu que la família és fonamental o és més important la motivació intrínscica? Per què?**
- Està relacionat. La família és molt important, professor, família i alumne

han d'anar a l'hora.

- **Quines són les causes o factors que un alumne no estigui motivat?**
- Poden ser diverses causes, la família aquí hauria de fer un pas i conèixer el seu fill i què el desmotiva. Les causes poden ser des de la distracció constant amb "Facebook", "WhatsApp", jocs, mòbils, desestructuració familiar.

- **En un cas d'alumne amb potencial, però sense motivació, s'ha trobat que ha deixat els estudis? S'hi podia haver fet alguna cosa?**
- Pot haver-hi algun cas, el què s'hauria de fer és trobar el canal d'aprenentatge, que li sigui útil i l'alumne se senti prou motivat, com per no deixar els estudis.

- **En general, què pensa que motiva més a l'alumnat a venir a l'institut: la família, els amics, els professors o aconseguir un futur millor?**
- Els amics, l'adolescència es reafirma amb els companys. Però s'ha de tenir en compte, que el punt de referència per qualsevol cosa sempre són els pares.

- **Què creieu que pot millorar més al nivell cultural d'un alumne, viatjar o llegir?**
- Penso que si sap llegir té molt de guanyat, ja que si tu un enunciat l'entens a la primera molt millor que a la segona o la tercera, és molt important el saber llegir. En canvi viatjar segur que pot millorar el nivell cultural. T'obra la ment perquè veus coses noves i diferents, però no ho tinc comprovat. Està clar que una família al darrere i un bon ambient també pot fer que millor-hi.

- **Creu que és necessari tantes activitats extraescolars?**
- En absolut. Tantes extraescolar a totes hores, no pot ser. Hauria de canviar, reservar una estona per fer el treball d'escola, encara que segur que no és tan divertit. Està clar que fer extraescolar, va bé per conèixer ambients diferents i també un mateix fent alguna activitat s'hi pot sentir millor que a qualsevol altre lloc. Però això no treu el fet de que no puguin fer deures ni estudiar perquè arriben tard a casa o cansats, i s'ha de tenir en compte que fer activitats esportives, com per exemple; futbol, no es pot comparar amb estudiar. En tots realitzes un esforç però són molt diferents.

- **Quan una família té un fill totalment desmotivats, què pot fer? Quin consell li donaríeu?**
- El meu consell quan una família té un fill totalment desmotivats seria estar sempre al darrere i tractar-lo amb molta cura, conèixer les capacitats i dificultats del seu fill i sobretot, acceptar-les. La família l'ha de cuidar i el professor també, és sentirà més persona i estarà més motivat.

- **Per acabar, pensa que la motivació tan externa com interna és un factor clau per un bon rendiment acadèmic?**
- Sí, la motivació com a terme general, és la clau. En algun cas potser és difícil, però s'hi ha un ambient favorable està clar que el rendiment augmentarà.

8.3 Montserrat Serra

Entrevista a la Montserrat Serra, professora jubilada de visual i plàstica de l'Institut Jaume Callís de Vic.

- **Quants anys fa que es dedica al món de l'educació?**
- Tinc 42 anys d'experiència, i actualment fa dos anys que estic jubilada.

- **Al llarg dels anys creu que la motivació de l'alumnat ha augmentat o disminuït? Quina en pot ser la causa?**
- La motivació ha disminuït. La causa és que el jovent d'avui en dia, ho té tot, fàcil i ja no tenen cap motivació pel qual lluitar, no els motiva res. Un exemple que ara recordo, és que estava fent una classe de pintura i un noi és va tocar la samarreta. La meva intenció era fregar-li per treure la taca, però la seva resposta va ser: no cal, els meus pares ja me'n compraran una altre de samarreta.

- **Quina metodologia utilitzes per ensenyar les teves àrees?**
- Els anys d'experiència, només de veure els alumnes ja saps com l'hauràs de tractar i quin rendirà més o menys. Sobretot viure la feina i creure-te-la.

- **Creu que la família és fonamental o és més important la motivació intrínscica? Per què?**
- La família és fonamental, el 85% dels alumnes van malament si tenen una desestructuració familiar, és la que t'ensenyà el camí, de jove és necessari aquesta motivació per part de la família però també la d'un mateix.

– **En un cas d'alumne amb potencial, però sense motivació, s'ha trobat que ha deixat els estudis? S'hi podia haver fet alguna cosa?**

– Sí que si ha trobat. Un cas que em va marcar molt, eren tres germans que treien notables i excel·lents, i em qüestió de dies, els pares es van separar i la seva mare se'n va anar amb un altre dona i el pare amb un altre home. Aquest fet, va afectar tant als fills que aquell any els tres van repetir curs.

Una solució a fets similars, hagués estat busca la família, veure que la família hi està implicada i quines són les causes de desmotivació de l'alumne. A partir d'aquí, si no s'hi troba solució buscar ajudes externes, com psicòlegs.

– **En general, què penses que motiva més a l'alumnat a venir a l'institut: la família, els amics, els professors o aconseguir un futur millor?**

– Depèn molt del caràcter i la personalitat de la persona, en general en l'adolescència motiven molt els amics. Ha de ser el propi alumne que decideixi, si prefereix estudiar o si s'estima més tota la problemàtica d'unes males influències per part, dels amics.

– **Qui educa a l'alumnat, escola o pares?**

– Qui ha d'educar són els pares, però actualment el 95% dels pares no eduquen als fills, fa temps que s'ha perdut el “no” i també el jugar. Molts pares van equivocats, creuen que l'escola educa, però no, l'escola ensenya. L'educació és a casa.

– **Creu que es necessari tantes activitats extraescolars?**

– Això de les activitats extraescolars, és un fracàs! Molts pares creuen que

les activitats extraescolars és com una guarderia. Després són els mateixos pares que és queixen que al fill no rendeix i no fa els deures, però és que arriba esgotat. Les extraescolars poden anar bé per reforçar alguna assignatura, en algun cas per relaxar-se, com la música. Però cada dia fer extraescolars, és esgotador.

- **Quan una família té un fill totalment desmotivats, què pot fer? Quin consell li donaríeu?**
- Buscar ajuda externa, especialistes i suport extern, com hem citat anteriorment. S'ha de conèixer el motiu perquè té aquesta desmotivació i intervenir-hi.

- **Per acabar, pensa que la motivació tan externa com interna és un factor clau per un bon rendiment acadèmic?**
- Va tot lligat, la motivació externa i l'interna. Si tens els dos tipus de motivacions ja tens una motivació completa per tenir un bon rendiment acadèmic.

- **Pensa, que la motivació d'una mateixa persona pot augmentar en l'etapa escolar?**
- La motivació s'ha de donar per part dels pares des de petit, sinó aquell alumne està clar que no es motivarà mai.

8.4 Model d'enquesta

Mostra del model d'enquesta realitzat pels alumnes de 2n d'ESO de l'INS Taradell.

Marca amb una creu la resposta correcte o escriu-la:

1. Quin forma la teva família? (ex: pare, mare, germa/na, pedraste, madrastra, avi, àvia...)

2. La teva família dóna importància als estudis?
 SÍ NO

3. Els professors et motiven en la seva assignatura?
 SÍ NO DEPÈN

- Quina és l'assignatura que t'agrada més pel professor?

4. En general, els teus amics aproven amb bones notes?
 SÍ NO

5. Els teus pares et compren tot el material escolar (motxilla, bolígrafs, llibres, etc.)?
 SÍ NO

6. Fas extraescolars?

Sí NO

- Quantes?

Cap 1 2 3 4 5 més de 5

- Quina/es?

7. Fins els 12 anys, quants viatges has fet amb els teus pares i/o familiars a fora de Catalunya?

Cap 1 Menys de 5 De 5 a 10 Més de 10

8. Has visitat mai museus o espais culturals amb la teva família?

Sí NO

9. T'agrada llegir ?

Molt Bastant Poc Gens

10. Creus que la teva alimentació és equilibrada?

Sempre Sovint A vegades Mai

11. Qui o què et motiva per venir a l'institut? (Pots marcar més d'una opció)

Família Aprendre Amics Per un futur millor
 Jo tot sol/a Res